

6.SINIF 4. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık TUNCELİ Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

12. TÜBİTAK ile MEB arasında bilim fuarları etkinlikleri ile ilgili iş birliği anlaşması imzalanmıştır. Bu fuarların amacı öğrencilerin ürettikleri bilimsel bilgileri arkadaşlarıyla, öğretmenleriyle ve ilgi duyan herkesle paylaşmalarını sağlayacak eğitici, öğretici ve eğlendirici bir ortam oluşturmaktır. Bu ortamda araştırmasını sunan öğrenciler, üretebilmenin heyecanını, ürettiğini başkalarıyla paylaşmanın coşkusunu ve bunların kendisinde oluşturduğu özgüven duygusunu yaşayacaktır. Bu çerçevede yürütülecek bilim fuarlarıyla kısa sürede çok geniş kitlelere ulaşarak bilim ve teknoloji konusunda farkındalık yaratılması, bilim kültürünün tabana yayılması ve geliştirilmesi sağlanmış olacaktır.

Buna göre okullarda düzenlenen bilim fuarları;

- I. Okullarda bilimsel düşünceye merak duyulmasını sağlamak.
- II. Öğrencilerin problem çözme becerilerini geliştirmek.
- III. Öğrencileri yarıştırmak en iyi öğrencileri bulmak.

hedeflerinden hangilerini amaçlamaktadır?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) I, II, III

sosyalciniz.net

13 .

“Amerikan Uzay ve Havacılık Dairesi (NASA) ve California merkezli SpaceX firması iş birliğinde 30 Mayıs 2020 tarihinde ‘Crew Dragon’ isimli uzay mekiği başarıyla fırlatıldı. Böylece ilk defa özel bir şirket, insanlı bir uçuş gerçekleştirmiş oldu. Uzay mekiğinin fırlatılışı ABD kanallarında ve sosyal medyada canlı yayınlandı. İnsanlık ve bilim tarihi için çok önemli bir keşif imkânı sağlayan Crew Dragon uzay mekiği, 6 yıllık bir çalışmanın ürünüydü.”

Bu habere konu olan uzay mekiğinin ortaya çıkarılmasında;

- I. teknolojik gelişmeler,
- II. yaratıcı zekâ,
- III. yüksek hayal gücü

unsurlarından hangileri etkili olmuştur?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) I, II ve III

14. Günümüzde yasal yollar dışında çoğaltılan ve satılan kitap, CD, kaset, bilgisayar yazılımı gibi bandrolsüz ürünleri ifade eder.

Verilmiş olan tanımlama aşağıdakilerden hangisi için yapılır?

A) Barkod

B) Telif

C) Patent

D) Korsan

15. Geliştirilen bir araç, yapılan bir buluş ya da oluşturulan bir eser mutlaka koruma altına alınmalıdır. Çünkü kötü niyetli insanlar bu ürünleri taklit edebilir ve kendilerine aitmiş gibi pazarlayabilirler.

Bu nedenle

Yukarıda boş bırakılan cümle hangi ifadeyle doldurulursa doğru olur?

A) ürünler başka insanlar tarafından taklit edilmeli ve pazarlanmalıdır.

B) yeni ürünün ya telif hakkı ya da patent hakkı alınmalıdır.

C) eser izinsiz çoğaltılabilmelidir.

D) ürünlerin mali denetimi yapılmalıdır.

16. “Osmanlı Devleti 1. Dünya Savaşı’nda 22 Aralık 1914’te Rusya üzerine Sarıkamış harekatı düzenlemişti. Amaç bölgedeki Rus tehlikesini ortadan kaldırmaktı. Askerlerimiz, harekatın başında başarı göstermiş olsa da devamında yazlık kıyafetleri ile hava sıcaklığının -40° olduğu, dağların yükseltisinin 4000 metreyi bulduğu bölgede, kış şartlarının dikkate alınmaması sonucu bir gecede yaklaşık 20 bin askerimiz mermi dahi atamadan donarak şehit olmuştur.”

Öğrencilerine bu bilgileri veren Ebru Öğretmen’in sözleri aşağıda verilen bilim dallarından hangileri ile ilişkili olabilir?

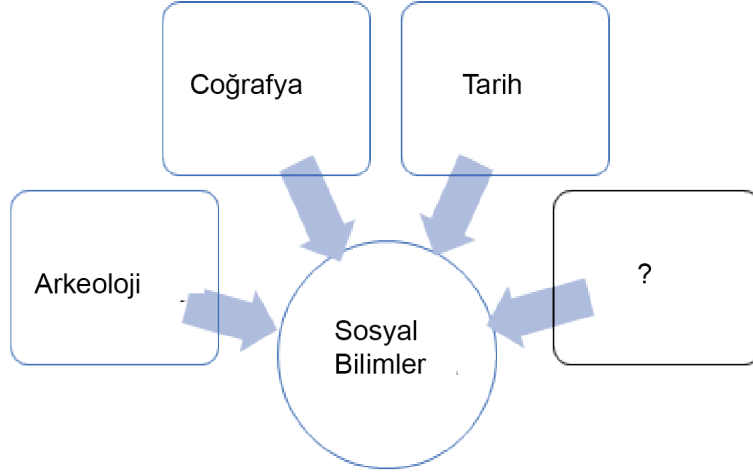
A) Tarih - Arkeoloji

B) Coğrafya - Sosyoloji

C) Tarih - Sosyoloji

D) Tarih - Coğrafya

17. Aşağıdaki tabloda sosyal bilim dallarından bazıları verilmiştir.

Buna göre tabloda soru işareti ile gösterilen yere aşağıdaki bilim dallarından hangisi getirilemez?

A) Fizyoloji

B) Nüvizmatik

C) Sosyoloji

D) Psikoloji

sosyalciniz.net

18. Hüseyin sosyal bilgiler dersinden bir araştırma ödevi almıştır. Hüseyin, öğretmenin verdiği ödevi, belli bir çalışma sürecinden sonra bilimsel araştırma basamaklarına uygun bir şekilde tamamlamıştır. Aşağıda Hüseyin'in ödevi ile ilgili yaptığı bilimsel çalışmalar karışık halde verilmiştir.

- I. Genel ağı kullanarak güvenli sitelerden (edu ve gov uzantılı) araştırmalar yaptım. Okul kütüphanesinden konu ile ilgili kitap ve dergileri inceledim.
- II. İlgi duyduğum birkaç konu belirledim. Sonra yaşadığım şehir ile ilgili bir konu almanın uygun olacağını düşündüm. "Tunceli'de nüfusun azalmasının nedenleri" konulu bir araştırma konusu belirledim.
- III. Tunceli' de nüfusun azalmasının nedenleri ile ilgili çeşitli fikirler ileri sürdüm.
- IV. Tunceli'de yaşayan insanlar neden topraklarını terk edip büyük kentlere göç etmektedir? Problemini ortaya koydum.
- V. Farklı kaynaklardan topladığım bilgileri sınıflandırdım. Ödevimin giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinde hangi bilgilere yer vereceğimi belirledim. Raporumu buna göre yazıya aktardım.

Hüseyin'in yaptığı bu çalışmaların, bilimsel araştırma basamaklarına göre doğru sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

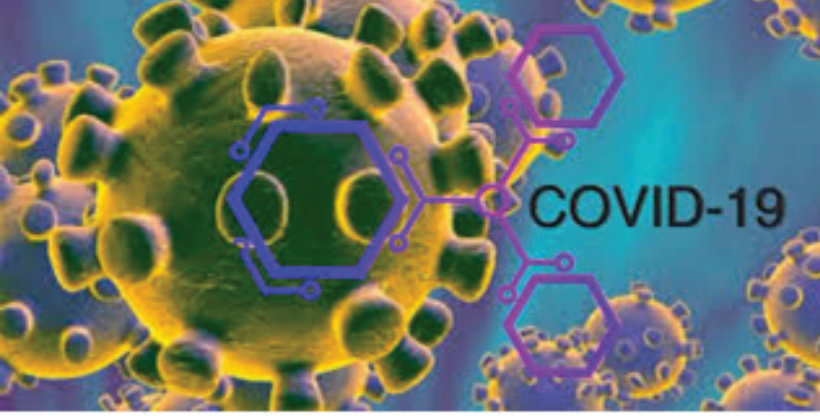
A) II - III - IV - I - V

B) IV - II - III - I - V

C) III - II - IV - V - I

D) II - IV - III - I - V

19.

- COVID-19 virüsü kalabalık şehirlerde daha hızlı yayılmaktadır.
- Erkeklerin COVID-19 virüsüne yakalanma ihtimali kadınlardan daha fazladır.

Koronavirüs ile ilgili yapılmak istenen bir araştırmada yukarıdaki ifadeleri kullanan bir kişi, bilimsel araştırmanın hangi basamağındadır?

- A) Kaynakların belirlenmesi. B) Elde edilen verilerin sınıflandırılması.
C) Hipotezin belirlenmesi. D) Raporların hazırlanması.

20. İzmir Emniyet Ekipleri yaptıkları çalışmalar sonucunda bir adreste korsan kitap satışı yapıldığını tespit etti. Konak Senti'nde depo olarak kullanılan bir iş yerinde, Cumhuriyet Savcılığından alınan kararla yapılan aramada çeşitli yayınevlerine ait 10.315 adet korsan ve bandrolsüz yabancı dil kitabı ile yine çeşitli yayınevlerine ait 65 adet korsan ve bandrolsüz roman olmak üzere toplam 10.380 adet kitap bulundu.

Verilen habere konu olan korsan kitap satışı ve dağıtımı yapan kişiler aşağıdaki haklardan hangisini ihlal etmiştir?

- A) Düşünce hakkı B) Telif hakkı C) Patent hakkı D) Mülkiyet hakkı

21.

Türkiye'nin yerli otomobili ortaya çıktı! Çizgileriyle ve teknolojisiyle hayran bırakan yerli otomobilin tanıtımı Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu (TOGG) tarafından Gebze'de gerçekleşti. 'Yeniliğe Yolculuk Buluşması' adıyla 'Bilişim Vadi-si'nde' düzenlenen görkemli bir törenle ülkemize ve dünyaya tanıtıldı. Son birkaç gündür TOGG'nin sosyal medyadan paylaştığı görseller ve videolar heyecanın dozajını iyice arttırmıştı. Bugün yani 27 Aralık 2019 tarihi itibarı ile yerli otomobilin örtüsü kaldırıldı.

Haberde yer alan yerli otomobil çalışmalarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenemez?

- A) Dünyaya adımızı duyuracak, milli teknolojiyle donatılmış bir otomobil üretmek.
- B) İthalata öncelik vererek otomobil teknolojisini geliştirmek.
- C) Küresel bir marka oluşturarak ülke bütçesine katkı sağlamak.
- D) Türkiye'deki bilişimcilerin ve mühendislerin de başarılı olabileceklerini ispatlamak.

sosyalciniz.net

22. - DNA haritası araştırması sayesinde 2015 yılında Nobel Kimya Ödülü'nü aldı.

- Cerrahi mikroskop kullanarak ilk beyin bypass ameliyatını gerçekleştirdi. 'Yüzyılın beyin cerrahı' seçildi.
- TÜBİTAK ulusal gözlemevinin açılmasına öncülük etmiş, astronomi bilimine büyük katkılar sunmuş bir astronomdur.

Verilen bilgilerle aşağıda adı geçen bilim insanları eşleştirildiğinde hangi bilim insanı dışarıda kalır?

- A) Cahit ARF
- B) Nükhet GÖKDOĞAN
- C) Aziz SANCAR
- D) Gazi YAŞARGİL

23.

1974'te Arthur Fry tarafından icat edildi. Buluşlar zorunluluktan doğar, genellemesine inat Post-it, farkında bile olmadığımız bir ihtiyacı karşıladı. Fry'ın iş arkadaşı kimyager Spencer Silver'in rastlantı sonucu "yapıştırmayan bir yapıştırıcı" keşfetmesiyle de geliştirildi. Kitap ayracı olarak düşünülüp tasarlanan Post-it, 1980'de not kâğıdı olarak raflarda yerini aldı.

Bu buluşu ortaya koyan kişi, yasal hakkını korumak için aşağıdakilerden hangisini yapmalıdır?

- A) Buluşunu sadece kendi şirketinde kullanmalıdır.
- B) Buluşunun patent hakkını almalıdır.
- C) Buluşunu bilim adamlarına onaylatmalıdır.
- D) Buluşunu herkesten gizlemelidir.

24. İnsanın toplumsal bir varlık olmasından kaynaklanan; toplumu, toplumsal olguları ve toplumsal yaşamı inceleyen bilim dalına sosyal bilimler denir.

Aşağıdakilerden hangisi sosyal bilimlerin bize kazandırdıklarından biri değildir?

- A) İnsanlarla etkili iletişim kurabilmenin yollarını öğrenmek.
- B) Ülkemizin tarihi hakkında bilgi sahibi olmak.
- C) Bir vatandaş olarak haklarımızı ve sorumluluklarımızı bilmek.
- D) Canlı ve cansız varlıkların özelliklerini tanımak.

25.

Nanoteknoloji, konusu maddenin milyarda biri oranındaki küçük yapıları incelemek olan bir bilim dalıdır. Günlük yaşamın birçok alanında kullanılmaya başlanan nanoteknolojinin çeşitli olumlu ve olumsuz yönleri vardır.

Aşağıdakilerden hangisi nanoteknolojinin olumsuz yönleri arasında sayılabilir?

- A) Nano aygıtlarla hastalık tespiti ve tedavisinin mümkün olması.
- B) Kendi kendini temizleyen boya, kumaş gibi ürünlerin üretimini sağlaması.
- C) Fabrikalarda insan gücünün yerini robot makinelerin alması.
- D) Daha az maliyetle daha çok üretim sağlaması.

26. (I) 6.sınıf öğrencisi Deniz, sosyal bilgiler dersinde proje konusu olarak “Ülkemizin Kaynakları ve Ekonomik Faaliyetler” ilişkisini seçmiştir. (II) Deniz öncelikle bir bölgede bulunan kaynakların o bölgedeki ekonomik faaliyetleri belirlediğine ilişkin bir tahminde bulunmuştur. (III) Ardından konusunu araştırabileceği kaynakları tespit etmiştir. (IV) Kitaplardan, genel ağ adreslerinden ve ansiklopedilerden konusu ile ilgili notlar almıştır. (V) Elde ettiği bilgileri sınıflandırarak yazıya geçirmiştir. (VI) Araştırmasının sonuna kullandığı kaynakların açıklandığı bir bölüm ekleyerek proje ödevini tamamlamıştır.

Yukarıdaki parçada bilimsel araştırma basamaklarının hipotez oluşturma ve katalog tarama aşamaları hangi numaralı cümlelerde belirtilmiştir?

- A) I ve IV
- B) II ve III
- C) III ve VI
- D) IV ve V

27. Bir araştırma yaparken kullanılan kaynakların listelendiği bölüme “kaynakça” denir.

Aşağıdakilerden hangisi kaynakça belirtmenin öncelikli nedenidir?

- A) Araştırma yapacak olan diğer insanlara yol göstermek.
- B) Araştırmayı belgeye dayandırarak güvenilir kılmak.
- C) Bilgisinden yararlanan kişilerin emeğine saygı göstermek.
- D) Araştırma içeriğini zenginleştirmek.

28.

sosyalciniz.net

Patent: Bilimsel ve teknik bir buluşun ya da böyle bir buluşu kullanma hakkının kime ait olduğunu gösteren resmi belgeye denir. Ülkemizde patent hakkı Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından verilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu kuruluşun diğer amaçlarından biri olamaz?

- A) Ülkemizin teknolojik alanda ilerlemesine yardımcı olmak.
- B) Buluş yapan insanların haklarını koruyarak bilimsel çalışmaların devamını sağlamak.
- C) Yurt dışında benzer kuruluşlar ve uluslararası kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak.
- D) Yabancılar tarafından yapılan buluşların ülkemize girmesine engel olmak.

29.

2019'da 2.2 milyon korsan ürün ele geçirildi. 948 kişi hakkında işlem yapıldı. Kültür ve Turizm Bakanlığı, geçen yıl korsanla mücadele kapsamında düzenlenen 844 operasyonda toplam 2 milyon 208 bin 887 korsan ürün ele geçirildiğini açıkladı. Bakanlıktan yapılan yazılı açıklamaya göre fikri hak ihlalleriyle etkin mücadelenin sağlanması amacıyla imzalanan protokol kapsamında 81 ilde denetim komisyonları oluşturuldu. (Bir gazete haberi)

Gazete haberinden hareketle korsan ürün satışı ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Korsan ürün satışı ile asıl eser sahiplerinin ünü artmaktadır.
- B) Devlet korsan ürünlerle mücadele etmek için çalışmalar yapmaktadır.
- C) Ülkemizde korsan ürün satışları ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır.
- D) Vergisiz kazanç sağlayan kişiler ülke ekonomisine zarar vermektedir.

30. “ Çöpleri özelliklerine göre ayrıştırıp geri dönüşümünü sağlayarak çevre kirliliğini önleriz” cümlesini kuran bir kişi bilimsel araştırma basamaklarından hangisinden söz ediyordu?

- A) Konuyu belirlemek
- B) Problemi ortaya koymak
- C) Hipotezin belirlenmesi
- D) Kaynak taraması yapmak

31. Toplum olaylarını, insanın sosyal ve kültürel faaliyetlerini inceleyen bilimlerin ortak adına sosyal bilimler denir.

Aşağıda verilen bilgilerden hangisi sosyal bilimlerin çalışma alanına girmez?

- A) Toplumun geçmişten günümüze gelişimi
- B) Dini inançlar arasındaki benzerlik ve farklılıklar
- C) İklimin insan hayatına etkisi
- D) Canlıların doğma, gelişme gibi yaşam dönemlerinin özellikleri

32. Aşağıdakilerden hangisi tarihin incelediği konular içinde yer almaz?

- A) Sanatsal faaliyetler
- B) İklim ve bitki örtüsü
- C) Siyasi etkinlikler
- D) Dinlerin doğuşu

sosyalciniz.net

33. Sosyal bilimleri, insanı ve toplumu inceleyen bilim dalları olarak tanımlayabiliriz.

Yukarıda verilen bilgiye göre;

- I. tıp,
- II. hukuk,
- III. siyaset,
- IV. biyoloji

bilim dallarından hangilerinin sosyal bilimler içerisinde yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) II ve III
- D) I ve IV

34. I. Hayatımızı kolaylaştırması
II. Medeniyetin ilerlemesini sağlaması
III. Yaşam kalitemizin yükselmesine yardımcı olması

Yukarıdakilerden hangileri bilimsel gelişmelerin yararları arasında yer alır?

- A) Yalnız I B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

35. Amerikalı ressam ve bilgin Samuel Morse, ilk telgrafı icat etmiştir.

Buna göre, Samuel Morse bu icadın kendisine ait olduğunu aşağıdakilerden hangisi ile belgelemiştir?

- A) Sözleşme B) Tapu C) Patent D) Telif

36. Aşağıdakilerden hangisi Türk Patent Enstitüsünün kuruluş amaçlarından biri değildir?

- A) Yaratıcılığı teşvik etmek.
B) İhracatı artıracak projeler oluşturmak.
C) Marka, tasarım ve mülkiyet haklarını korumak.
D) Türkiye ekonomisinin çıkarını korumak ve geliştirmek.

37. Bilimsel çalışma basamaklarının hangisinde eser sahibinin emeğine saygı vardır?

- A) Araştırma B) Kaynakça C) Rapor D) Bilgi toplama

38. 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na göre;

- I. müzik CD'leri,
II. kitaplar,
III. günlük gazeteler,

ürünlerinden hangilerine bandrol yapıştırılması zorunludur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I, II ve III

sosyalciniz.net

39.

	Sosyal Bilimlere Yardımcı Bilimler	Tanım
I	Arkeoloji	Kazı bilimi
II	Filoloji	Eski yazı bilimi
III	Etnografya	Milli kültür unsurlarını inceleyen bilim
IV	Coğrafya	Yeryüzü şekillerinin özelliklerini inceleyen bilim

Tabloda yer alan sosyal bilimlere yardımcı bilimler ile verilen tanım eşleştirmelerinden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) II ve IV

40. Atatürk'ün aşağıda verilen sözlerinden hangisi bilim ile ilgili değildir?

- A) "Bilim gerçeği bilmektir."
- B) "Hayatta en hakiki mürşit, ilimdir."
- C) "İnsanların hayatına egemen olan kuvvet icat yeteneğidir."
- D) "Bütün ümidim gençliktedir."

41. - Gelenek ve görenekler

- Dinsel inançlar
- Toplamların kendine özgü değeri

Yukarıda verilen unsurlar hangi sosyal bilimler dalı ile ilişkilendirilebilir?

- A) Antropoloji
- B) Tarih
- C) Psikoloji
- D) Sosyoloji

42. İnsanoğlunun sağlık, ulaşım, eğitim gibi alanlarda hayatını kolaylaştırma çabaları bilimin de gelişmesine katkı sunmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin bilimin gelişmesine katkı sunduğu söylenemez?

- A) Bilim insanları
- B) Kişisel çıkarlar
- C) Üniversiteler
- D) Okullar

43. Bilimsel bir araştırma yapılırken dikkat edilmesi gereken unsurlar vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu unsurlardan biri değildir?

- A) Hipotezlerin doğruluğunu test etmek.
- B) Araştırma konusu belirlemek.
- C) Ön yargıları dikkate almak.
- D) Farklı kaynaklardan bilgi toplamak.

44. Sanayileşme toplum hayatında her zaman olumlu sonuçlar doğurmaz.

Aşağıdakilerden hangisi sanayileşmenin toplum hayatına olumsuz etkisidir?

- A) Hava kirliliği artar.
- B) Üretim artar.
- C) İşsizlik azalır.
- D) Dışa bağımlılık azalır.

45. Yapılan araştırmalarda araştırmacının yararlandığı kaynakları dipnot veya kaynakça kısmında belirtmesi araştırmacının hangi yönünü gösterir?

- A) Araştırmasına önem verdiğini.
- B) Araştırmasını büyük bir titizlikle hazırladığını.
- C) Ayrıntılara önem verdiğini.
- D) Dürüstlüğünü ve emeğe saygısını.

46. Korsan ürün kullanılmaması için telif ve patent hakkının bulunması, bandrolsüz ürün satılmasının yasak olması, bu kurallara uyulmaması halinde mağdur kişilerin ve haklarının yasalar ile güvence altına alınmış olması ülkemizin hangi özelliğinden kaynaklanmaktadır?

- A) Sosyal devlet B) Üniter devlet C) Hukuk devleti D) Laik devlet

47. 1- Bireyin davranışlarının nedenlerini araştırır.
2- Toplumsal düzeni oluşturan kurallar bütünüdür.
3- Toplumsal davranış ve değerleri inceler.

Bu durumların ilgili oldukları bilim dalları aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	1	2	3
A)	Psikoloji	Hukuk	Sosyoloji
B)	Sosyoloji	Ekonomi	Psikoloji
C)	Tarih	Felsefe	Psikoloji
D)	Hukuk	Sosyoloji	Ekonomi

48. Şanlıurfa ilimiz yakınlarında bulunan Göbekli Tepe’de yapılan çalışmalarla bölgedeki yapıların geçmişinin M.Ö. 10 000 yılına kadar uzandığı tespit edilmiştir. Yapılan kazılarda elde edilen arkeolojik bulgular arasında ibadethane kalıntıları, çeşitli boylarda heykeller, bitki kalıntıları ve taş aletler vardır.

Buna göre Göbekli Tepe’den elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dini inançları hakkında bilgi edinebiliriz.
B) Sanat anlayışları hakkında çıkarımlarda bulunabiliriz.
C) Mimari ve el becerileri hakkında çıkarımlarda bulunabiliriz.
D) Bölgenin en önemli yerleşim yeri olduğunu söyleyebiliriz.

49. Günümüzde kullandığımız birçok teknolojik alet bugünkü varlığını ilkel atasına borçludur. (Örneğin Abaküs - Hesap Makinesi - Bilgisayar gibi)

Bu durum bize teknoloji hakkında aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Teknoloji bir süreç halinde kendini tamamlar.
- B) Teknolojide bağlantı yoktur.
- C) Yeni teknolojiler öncekilerden bağımsızdır.
- D) Teknoloji dalları olduğu çağ ile sınırlıdır.

50. Eski kültür ve uygarlıklardan kalan her türlü alet, malzeme, ev eşyaları ve sanat eseri gibi maddi kalıntıları inceler. Geçmişe dönük bilinmeyenlere, belirsizliklere, yanlış anlaşılmalara, hassasiyet ve sabırla elde ettiği somut obje ve belgelerle açıklama getirerek geçmiş aydınlatır.

Metinde geçmiş aydınlatmada hangi sosyal bilim dalının önemi vurgulanmıştır?

- A) Sosyoloji
- B) Arkeoloji
- C) Hukuk
- D) Coğrafya

51. Bu sosyal bilimler alanı bize yaşadığımız çevrenin doğal özelliklerini, insan-doğal çevre etkileşimini ve bu etkileşim sonucu insanın ortaya koyduğu beşeri ve ekonomik faaliyetleri öğretir.

Verilen bilgi aşağıdaki sosyal bilim dallarından hangisine aittir?

- A) Tarih
- B) Sosyoloji
- C) Coğrafya
- D) Nüvizmatik

52. Eskiden tozu dumana katan kara tahtalar vardı, yazmak bir dert, yazdığımızı silmek ayrı dert. Sonra tebeşir kalktı, tahta kalemli dönem geldi. Günümüzde ise tüm bunların yanı sıra akıllı tahtalar, tabletler ve bilgisayarlar dersliklere giriş yaptı. Akıllı tahtalarla ders anlatmak hem eğlenceli hem daha akılda kalıcı oldu.

Yukarıda verilen bilgiye dayanarak teknolojinin insan hayatını hangi alanda kolaylaştırdığı söylenebilir?

- A) Eğitim B) Haberleşme C) Medya D) Ulaşım

53. İnsanlığın gelişimi, teknolojinin gelişimi ile doğru orantılı olarak ilerlemektedir. Yaşam koşullarımızın iyileşmesinden hastalıkların tedavisine kadar pek çok konuda teknolojinin ilerlemesi insanoğluna yarar sağlamaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi teknolojinin insan hayatına sağladığı faydalar arasında gösterilemez?

- A) İnsanların gündelik hayatlarını kolaylaştırması.
B) İnsanların istek ve ihtiyaçlarını daha rahat ve hızlı karşılaması.
C) Kontrolsüz kullanıldığında insan sağlığını olumsuz etkilemesi.
D) Zaman bakımından ve ekonomik açıdan tasarruf sağlaması.

sosyalciniz.net

54. Teknolojinin hayatımıza getirdiği yeniliklerin yanı sıra bizden götürdüğü şeyler de vardır. Özellikle teknoloji sayesinde insanlar artık hemen hemen her yerden internete girebilmekte ve tüm dünyada yaşanan gelişmelerden haberdar olabilmektedir. Teknolojinin olmadığı bir alan artık yok denecek kadar azdır. Mutfakta kullandığımız araç gereçlerin çoğu, çamaşır ve bulaşık makineleri, bir evin salonunda olmamasını yadırgadığımız televizyonlar, internet, iş yerinde kullanılan birçok makine teknolojinin ürünüdür.

Metinde verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Teknolojinin insan hayatını kolaylaştırdığına.
B) Buluşların teknolojik gelişmeleri hızlandırdığına.
C) Teknolojinin yararlarının yanında zararlarının da olduğuna.
D) Teknolojinin hayatımızın birçok alanında kullanıldığına.

55. Bu teknoloji atomların ve moleküllerin en küçük birimlerini ifade etmek için kullanılmaktadır. Bu teknoloji ile gerçekleştirilen üretimlerde, maddelerin molekülleri çok büyük enerji yaratmaktadır. Bu sayede çok özel işlevi olan mucize ürünler elde edilmektedir. Bu teknoloji; savunma sanayi, enerji, iletişim, bilgi işlemleri, tıp ve tekstil olmak üzere birçok alanda kullanılmaya başlanmıştır. Bu teknoloji ile üretilen kumaşlar leke tutmamakta, güzel kokmakta ve kırışmamaktadır.

Verilen metinde belirtilen teknoloji aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilişim Teknolojisi B) Tıbbi Teknoloji C) İletişim Teknolojisi D) Nanoteknoloji

56. Nanoteknolojinin hedefi daha hızlı ve daha küçük malzemeler üreterek insan hayatını kolaylaştırmaktır. Örneğin nanoteknoloji ürünleri; beyin damarları, diş gibi insan vücudunun her yerine yerleştirilebilir. Nanoteknoloji ürünü çipler ve özel donanımlar ile canlı organizmalar uzaktan kontrol edilebilir.

Bu uygulamalar nanoteknolojinin hangi alanda kullanımına örnek oluşturmaktadır?

- A) Sağlık B) İletişim C) Tekstil D) Ulaşım

57. Bilimsel araştırmanın bu basamağında varsayımlar oluşturulduktan sonra kitap, dergi ve internet gibi kaynaklar kullanılarak soruna yönelik araştırma yapılmalı; gözlem ya da konu hakkında bilgi sahibi insanlar ile röportaj yaparak bilgi toplanmalıdır.

Yukarıda hangi bilimsel araştırma basamağı hakkında bilgi verilmiştir?

- A) Varsayım oluşturma B) Konu belirleme C) Veri toplama D) Rapor oluşturma

58. Sosyal bilgiler Öğretmeni Erdal Bey, öğrencilerine bilimsel bir araştırma yapmalarını söylemiştir.

Buna göre öğrencilerin ilk olarak yapmaları gereken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilgiler sınıflandırılmalı. B) Bilgi toplanmalı. C) Hipotez oluşturulmalı. D) Konu belirlenmeli.

59. Metin yazarken alıntı yaptığımız kısımları nereden ve kimden aldığımızı gösteren ve sayfanın alt kısmında yer alan bölüme denir.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Hipotez B) Dipnot C) Kaynakça D) Telif

60. Günlük hayatta tekstil, sağlık, kimya sanayi vb. birçok alanda kullanılmaktadır. Örnek olarak çelikten on kat daha güçlü fakat çelikten daha hafif malzemeler geliştirerek, daha az yakıt tüketen deniz, kara ve hava taşıtları üretilmektedir.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisinin kullanım alanlarına örnek verilmiştir?

- A) Tıp teknolojisi B) İletişim teknolojisi C) Nanoteknoloji D) Bilişim teknolojisi

61. Sosyal bilimler, hayatımızın her alanında yer almaktadır. Sosyal bilimler insanın sosyal ve kültürel faaliyetlerini inceleyen, toplum olaylarını ele alan bir bilimdir.

Aşağıdakilerden hangisi sosyal bilimlerin konusu içinde yer almaz?

- A) Geçmişte yaşanmış olayları inceler.
- B) Nüfusun yapısını ve özelliklerini inceler.
- C) Canlıların yapısını ve büyümesini inceler.
- D) İnsan yaşamını etkileyen doğal ve beşeri faktörleri inceler.

sosyalciniz.net

62. - Herhangi bir bilgi veya düşünce ürününün kullanılması ve yayılması ile ilgili hakların, yasalarla belli kişilere verilmesidir.

- Bazı insanların büyük emeklerle ortaya çıkarılan ürünleri taklit edip, kendi ürünleriymiş gibi satmalarıdır.
- Metni yazarken alıntı yaptığımız kısımları nereden ve kimden aldığımızı gösteren notlardır.

Verilen bilgilerde aşağıdakilerden hangisinin açıklaması yoktur?

- A) Telif
- B) Dipnot
- C) Korsan
- D) Hipotez

- 12) A
- 13) D
- 14) D
- 15) B
- 16) D
- 17) A
- 18) D
- 19) C
- 20) B
- 21) B
- 22) A
- 23) B
- 24) D
- 25) C
- 26) B
- 27) C
- 28) D
- 29) A
- 30) C
- 31) D
- 32) B
- 33) C
- 34) D
- 35) C
- 36) B
- 37) B
- 38) C
- 39) B
- 40) D

- 41) D
- 42) B
- 43) C
- 44) A
- 45) D
- 46) C
- 47) A
- 48) D
- 49) A
- 50) B
- 51) C
- 52) A
- 53) C
- 54) B
- 55) D
- 56) A
- 57) C
- 58) D
- 59) B
- 60) C
- 61) C
- 62) D

sosyalciniz.net

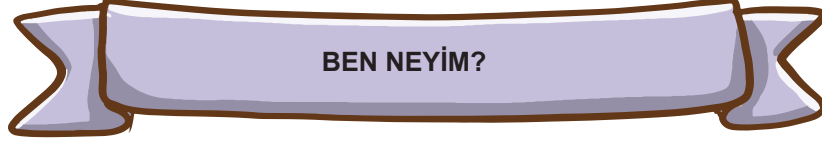
6.SINIF 4. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık SİİRT Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

18. Aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

1	Bilimsel araştırmanın ilk basamağıyım.
2	Bilimsel araştırma yaptıktan sonra metin yazarken alıntı yaptığımız kısımları nereden ve kimden alındığını gösteren notların adıyım.
3	Bandrolü ve telif hakkı olmayan ürünlerin adıyım.
4	Kir tutmayan duvar boylarında kirlenmeyen, yanmayan ve buruşmayan kumaşlarda kullanılan teknolojiyim.
5	Toplumu düzenleyen ve devletin yaptırım gücünü belirleyen yasaları konu alan bilim dalının adıyım.

19. Toplumsal hayatımızın bir parçası olan sosyal bilimler birçok alanda hayatımızı kolaylaştırmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi sosyal bilimlerin bize sağladığı katkılardan değildir?

- A) Yaşadığımız yerin iklimini öğrenme
- B) Bedenimizi tanıma
- C) Hak ve sorumlulukların farkına varma
- D) Geçmişimizi öğrenme

20. Ayşe araştırma konusu ile ilgili bütün bilgileri bir araya getirerek ve dipnotları belirterek çalışmasını tamamlamıştır. Çalışmasını bitirdikten sonra hangi kaynaklardan yararlandığını kaynakça bölümünde belirtmiştir.

Buna göre, Ayşe bilimsel araştırma basamaklarından hangisini kullanmıştır?

- A) Hipotez (varsayım) oluşturma
- B) Konu belirleme
- C) Çalışmaları raporlama
- D) Hipotezleri test etme

21. Mehmet, yaptığı araştırmalar sonucu yazdığı kitabın kendisinin izni olmadan internet ortamında paylaşıldığını görmüştür. Bu durum Mehmet'i çok üzmüş emeklerinin boşa gittiği duygusuna kapılmıştır. Ama Mehmet pes etmeyip kitabın haklarını korumaya karar vermiştir.

Bu olaydan yola çıkarak Mehmet'in kitabın haklarını korumak için hangi kuruma başvurması gerekir?

- A) Türk Tarihi Kurumu
- B) Türkiye İstatistik Kurumu
- C) Türkiye Bilimsel ve Teknoloji Araştırma Kurumu
- D) Türk Patent ve Marka Kurumu

22. Sosyal bilgiler öğretmeni, öğrencilerinden "Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin gelecekteki yaşam üzerine etkisi" ile ilgili bir ödev vermiştir. Öğrencilerden Medine bu ödevi bilimsel araştırma basamaklarını aşağıdaki şekilde uygularak hazırlamıştır:

- I. Konunun belirlenmesi
- II. Kaynak tarama
- III. Varsayım (hipotez) oluşturma
- IV. Verilerin toplanması
- V. Rapor hazırlama

Buna göre Medine bu ödevi hazırlarken hangi basamakların yerlerini karıştırmıştır?

- A) I ve III
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV

23. Geçmişte yaşamış insan topluluklarının birbirleri ile olan ekonomik, siyasi, sosyal, kültürel vb. ilişkilerini yer ve zaman göstererek, sebep-sonuç ilişkisi içinde ve belgelere dayanarak inceleyen sosyal bilim dalına tarih denir.

Yukarıda açıklamalara göre hangisi tarih biliminin cevaplayabileceği bir soru değildir?

- A) Kral Yolu'nun Anadolu ile Mezopotamya ticaretine etkisi
- B) İnsanoğlunun kendisini ve çevresini sorgulama isteği
- C) İstanbul'un fethinin dünya tarihi açısından sonuçları
- D) Cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye'nin dış politikası

24. Öğrencilere “Çevre kirliliğini nasıl önleriz?” konusunu proje ödevi olarak veren bir öğretmen, öğrencilerin bilimsel araştırma basamaklarını kullanmasını istemiştir.

Öğretmenin öğrencilere kazandırmak istediği davranış aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Değerler eğitimini kazandırmak istemiştir.
- B) Araştırma, problem çözme becerisini kazandırmak istemiştir.
- C) Matematiksel beceriler kazandırmak istemiştir.
- D) Kompozisyon yazma becerisini kazandırmak istemiştir.

25. Sosyal bilgiler dersi sayesinde “çevre bilinci” kazanmış bir öğrencinin günlük hayatta aşağıdaki davranışlardan hangisini yapması “çevre bilincine” örnek gösterilemez?

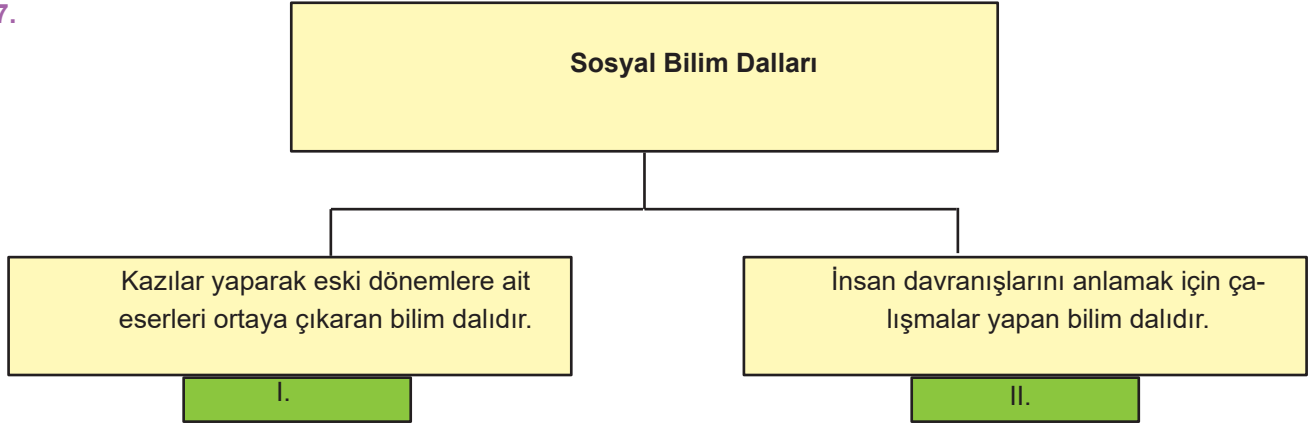
- A) Çöpleri çöp kutusuna atar.
- B) Ağaçlara zarar vermez.
- C) Tabiat yanlısı biri olur.
- D) Okuluna zamanında gider.

26. Şevval ve Mustafa, “sel ve erozyon gibi afetlerin artış göstermesinde küresel ısınmanın etkisi” konusunda bilimsel bir araştırma yapacaklardır

Buna göre Şevval ve Mustafa’nın bundan sonra araştırmalarına hangi basamaktan devam etmeleri gerekmektedir?

- A) Süre belirleme
- B) Kaynak taraması
- C) Rapor hazırlama
- D) Varsayımlar belirleme

27.

Sosyal bilim dalları ile ilgili verilen açıklamaların sırasıyla ilgili oldukları bilim dalları hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	I.	II.
A)	Ekonomi	Tarih
B)	Coğrafya	Antropoloji
C)	Arkeoloji	Psikoloji
D)	Kronoloji	Filoloji

28.

- I. Planlı olmak
- II. Aceleci olmak
- III. Kararlı olmak
- IV. Şüpheli olmak

Bilimsel çalışmalar yapan kişilerde yukarıdaki özelliklerden hangisi bulunmalıdır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) I, III ve IV

29. İnsanoğlu geçmişten günümüze kadar pek çok problemle karşılaştı. İnsanlar bunun üstesinden gelebilmek için aklını kullanarak bilimsel çalışmalar yaptı. Yapılan icatlar günlük yaşamda büyük kolaylıklar sağladı.

Bilim ve teknoloji ile gelişmelerin gelecekte insanlığa sağlayacağı katkılara;

- I. Sağlık hizmetlerindeki kalitenin artması,
- II. Çevre sorunlarının artması,
- III. Ulaşım ve iletişim hızının artması,
- IV. Kaynak tüketiminin artması,

durumlarından hangileri örnek gösterilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV

30.

Merhaba. Özel bir hastane-
de görev yapan bir doktorem. Yaptığım yoğun
çalışmalar sonucunda Corona Virüs aşısını üretmeyi ba-
şardım. Bulduğum aşı sayesinde birçok insan ölümden kurtul-
muş olacağı için kendimi mutlu hissediyorum.

Doktor Rıdvan Bey, yeni ürettiği “Corona Virüs” aşısının kendisine ait olduğunu belgelemek için aşağıdakilerden hangisini yapmalıdır?

- A) Reklam Kuruluna başvurmalıdır.
- B) Tüketici Mahkemelerine başvurmalıdır.
- C) Patent Kurumuna başvurmalıdır.
- D) Sağlık Bakanlığına başvurmalıdır.

31. **Ahmet:** Baba, bu böceğin adı ne?

Babası: Sana bunu söyleyebilirim ama sana daha faydalı olabilecek bir şeyden bahsedeyim. Her toplum konuştukları dile göre buna bir isim vermiştir. Bilimde önemli olan isimlerin ne olduğu değildir. Böcekler nasıl çoğalır, nasıl uçar, daha çok hangi ortamda yaşamayı tercih ederler? Geçmişten günümüze kadar nasıl bir değişimden geçmişlerdir. Bilim, sorgulama ve düşünme becerilerimize bu yönüyle büyük katkılar sağlar.

Babanın anlattıkları dikkate alındığında bilimin aşağıdaki sorulardan hangisine cevap aradığından bahsedilmiştir?

- A) Nerede?
- B) Kim?
- C) Nasıl?
- D) Ne zaman?

32. Türkiye'nin iklimi konusuyla alakalı araştırma yapmaya başlayan Ali Öğretmen, bilgi toplama- analizi aşamasını bitirmiş ve öğrencileriyle beraber sonraki araştırma basamağına geçmiştir.

Buna göre, Ali Öğretmen öğrencileriyle beraber hangi araştırma basamağına geçmiştir?

- A) Rapor yazma
- B) Hipotez oluşturma
- C) Problemi görme
- D) Kaynak tarama

33. Bir bilimsel çalışma yaparken(1)..... belirlenir. Daha sonra araştırma yapılan alanla ilgili ...(2)..... oluşturur. Araştırmada gerekli bilgilerin elde edilmesi için(3)..... taraması yapılır.

Cümlelerde boş bırakılan numaralı yerlere sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangileri getirilmelidir?

	(1)	(2)	(3)
A)	Hipotez	Konu	Kaynak
B)	Konu	Kaynak	Hipotez
C)	Konu	Hipotez	Kaynak
D)	Hipotez	Kaynak	Konu

34. Nanoteknoloji hastalıkların teşhis ve tedavisinde etkili bir teknoloji olabilir. Özellikle son yıllarda yaşanan gelişmelerle birlikte insanlara organ nakli ve yapay organ gibi birçok tedavinin uygulamasında etkili olabilir.

Yukarıda verilen metinde nanoteknolojinin hangi alanda etkili olacağından bahsedilmektedir?

- A) Eğitim
- B) Sağlık
- C) Ulaşım
- D) İletişim

35. Sosyal bilimler hayatımızın her alanında vardır. Bir sosyal bilim dalı olan coğrafya günlük hayatımızda birçok işe yarar.

Aşağıdakilerden hangisi coğrafya sayesinde öğrendiğimiz bilgilerden biri değildir?

- A) İlimizdeki doğal güzellikler
- B) Küresel ısınma, hava kirliliği
- C) İnsan ve hayvan davranışları
- D) Yaşadığımız ilin nüfus özellikleri

36. Bazı Yunanlı üreticiler baklavayı Londra'nın önde gelen alışveriş mağazalarının önünde satmıştır. Üzerinde Yunan bayrağı bulunan kutuların Yunan geleneksel baklavası olarak satıldığını gören Gaziantep Sanayi Odası Başkanı hemen bunu Türk Marka ve Patent Kurumuna şikayet etmiştir. Baklava, Avrupa Komisyonu tarafından da Türk tatlısı olarak tescil edilmiştir. Türk Marka ve Patent kurumu taklit girişimler için dava açma konusunda hukuki zemin hazırlamıştır.

Buna göre Türk Marka ve Patent Kurumu'nun bu faaliyeti hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Başkalarının haklarını göz ardı etmektedir.
- B) Daha çok üretim yapmak istemiştir.
- C) Haklarını korumaya çalışmıştır.
- D) Kendi haklarını koruyamamıştır.

37. Hüseyin proje hazırlarken kütüphaneden, internetten ve ansiklopediden yararlanmıştır.

Hüseyin'in gerçekleştirdiği etkinlik bilimsel araştırma basamaklarından hangisinde yer alır?

- A) Bilgi toplama
- B) Hipotez oluşturma
- C) Hipotezleri test etme
- D) Rapor oluşturma

38. Almanya, II. Dünya Savaşında Rusya'ya saldırmış ancak kış şartlarından dolayı Alman askerleri geri çekilmek zorunda kalmıştır.

Verilen bilgiye göre Almanların karşılaştığı sorun aşağıdaki bilim dallarının hangisiyle ilgilidir?

- A) Antropoloji
- B) Coğrafya
- C) Felsefe
- D) Tarih

39. Anayasanın 64. maddesine göre devlet, sanat faaliyetlerini ve sanatçıyı korur. Sanatçının korunması ve desteklenmesi için gereken tedbirleri alır.

Bu maddeye göre devletin hangi meslek grubunu desteklemesi beklenir?

- A) Ressam
- B) Öğretmen
- C) Manifaturacı
- D) Çiftçi

40. I. Aziz SANCAR
II. Gazi YAŞARGİL
III. Sait Faik ABASIYANIK
IV. Marie CURIE

Yukarıda verilenlerden hangileri bilim alanında çalışma yapmamıştır?

- A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III D) II ve IV

41. Toplum olaylarını, insanın sosyal ve kültürel faaliyetlerini inceleyen bilimlerin ortak adına sosyal bilimler denir. Bu bilimlerin ortak özelliği insan davranışlarını çeşitli yönleri ile ele almasıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sosyal bilimlerle ilgili değildir?

- A) Göbeklitepe'de yapılan kazılar
- B) İsviçre'de ilaçlara dirençli bakteri keşfedilmesi
- C) Düzenli aralıklarla nüfus sayımı yapılması
- D) Karadeniz Bölgesinde çay tarımı yapılması

42. İnovasyon; farklı yeni fikirler geliştirmek, bunları uygulamak ya da zaten var olan ürünleri daha kullanışlı hale getirmektir. Günlük hayatımızda olduğu gibi sınıf ortamında da uygulanabilir.

Yukarıdaki bilgilerden yola çıkarak sınıf ortamında yapılan etkinliklerden hangisi inovasyon kapsamında sayılmaz?

- A) Hava kirliliği konusu için münazara yapmak
- B) Su kaynaklarının etkin kullanılması için afiş hazırlamak
- C) Nükleer enerjinin zararları hakkında tartışma yapmak
- D) Futbol turnuvası için grup oluşturmak

43. Telif hakkı, bir düşünce veya sanat eserini ortaya koyan kişinin bu eserin üzerindeki haklarının tümüdür. Bu kanunla yaşadığı sürece ya da ölümünden sonra 75 yıl süreyle devam eder.

Bu bilgiden hareketle aşağıdakilerin hangisinde telif hakkının devam ettiği söylenebilir?

- A) 1923 yılında basımı yapılan Ateřten Gümlek kitabı
- B) 1937 yılında basımı yapılan Geometri kitabı
- C) 1923 yılında resmedilen Zeybekler tablosu
- D) 1955 yılında basımı yapılan İnce Memed kitabı

44. Sosyal bilimler, birçok yönüyle sosyal bilgiler dersine katkıda bulunur ve sosyal bilgiler dersini desteklemek için çeşitli imkanlar sunar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sosyal bilgiler dersini destekleyen sosyal bilim dallarından değildir?

- A) Arkeoloji
- B) Antropoloji
- C) Fizik
- D) Tarih

45. Yapılan bir araştırmada veya ortaya konan bir eserde kaynakça göstermenin birçok faydası vardır.

Buna göre;

- I. Emek hırsızlığının önüne geçilmiş olur.
- II. Güvenilir bir kaynaktan alınıp alınmadığını, doğru bir bilgi olup olmadığını gösterir.
- III. Araştırmanın veya eserin toplumun tüm kesimlerine ulaşmasını sağlar.

yargılarından hangileri bu faydalar arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III

46. Sosyal bilimlerin günlük hayatımıza birçok etkisi vardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sosyal bilimlerin günlük hayatımıza etkileri arasında gösterilemez?

- A) Çevre sorunları hakkında fikir yürütebiliriz.
- B) Sis, yağmur, kar gibi hava olaylarının nasıl oluştuğu hakkında yorum yapabiliriz.
- C) Toplumsal sorunlara karşı yapılması gerekenlerle ilgili görüş belirtebiliriz.
- D) Evlerde kullanmış olduğumuz temizlik malzemeleri ile ilgili görüş belirtebiliriz.

47. Sosyal bilgiler öğretmeni İsmail, dersinde bilimsel araştırma basamaklarını anlattıktan sonra sınıfından bilimsel araştırma basamaklarını kullanarak herkesin ayrı ayrı bir araştırma yapmasını istemiştir. Öğrencilerden Ayşe araştırma konusunu belirlemiş, varsayımlarını oluşturmuş ve bilgi toplamaya başlamıştır. Bilgileri topladıktan hemen sonra konularına göre sınıflandırmış ve son olarak araştırma metnini oluşturmuş ve yararlandığı kaynakları kaynakçada belirtmiştir.

Bilimsel araştırma basamakları düşünüldüğünde verilen boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yeni hipotezler belirlemiş
- B) Araştırmasını gözden geçirmiş
- C) Problemi tekrardan tanımlamış
- D) Daha önce oluşturmuş olduğu hipotezleri test etmiş

48. Aşağıda bilimsel araştırma basamakları verilirken sıralamada hata yapılmıştır.

- I. Problemi tanımlama
- II. Bilgi toplama
- III. Hipotez oluşturma
- IV. Hipotezleri test etme
- V. Rapor (metin) oluşturma

Buna göre yukarıda verilenlerden hangilerinin yeri değiştirilirse doğru sıralama yapılmış olur?

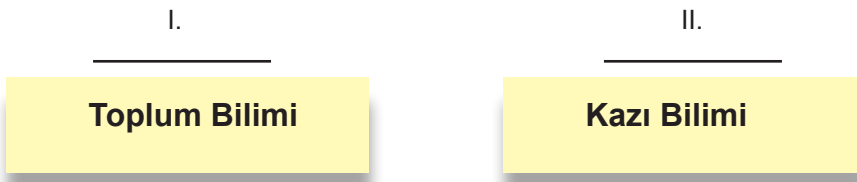
- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV D) IV ve V

49. Erzurum'da inşa edilmekte olan Doğu Anadolu Gözlemevi taşıdığı özellikler bakımından dünyada tek olma özelliğine sahiptir. Erzurum'da özellikle kar yağışının fazla ancak nemin az olması ve havanın soğuk olması astronomik açıdan önemlidir.

Doğu Anadolu Gözlemevi'nin Erzurum'da yapılmasına karar verilirken hangi sosyal bilimden faydalanılmıştır?

- A) Coğrafya
B) Antropoloji
C) Arkeoloji
D) Sosyoloji

50.

Farklı isimleri verilen sosyal bilim dalları aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I.
_____	II.
_____
A)	Arkeoloji	Psikoloji
B)	Felsefe	Arkeoloji
C)	Sosyoloji	Arkeoloji
D)	Sosyoloji	Felsefe

51. Bandrolsüz ve korsan ürün kullanmak aşağıdakilerden hangisine neden olmaz?

- A) Devlet vergi kaybına uğrar.
- B) Yeni buluş ve ürünlerin ortaya çıkmasını ve gelişimini sağlar.
- C) Korsan ürün satan kişiler haksız kazanç elde eder.
- D) Buluş veya ürün ortaya çıkaran kişilerin verdiği emeğe haksızlık ve saygısızlık olur.

52. Yaklaşık olarak 1000 km hıza ulaşabilen; hava, kara ve denizde seyredebilen araçlar gelecekte yapılması planlanan tasarımlardan biridir.

Verilen bilgilerden hareketle bu tasarımlar hangi alanla ilgilidir?

- A) Sağlık
- B) İletişim
- C) Ulaşım
- D) Turizm

53. Sosyal bilimler dünyanın ve yaşamın insani, toplumsal yönlerini inceleyen bilimdir.

Yukarıdaki açıklamaya göre verilenlerden hangisi sosyal bilimlerin konu alanına girmez?

- A) Anadolu'da kurulan uygarlıkların kültürel özellikleri
- B) İklim şartlarının insan hayatına olan etkileri
- C) Teknolojinin insan hayatı üzerindeki olumsuz etkileri
- D) Boşaltım sisteminin işlevleri

54. Bilim ve teknolojiadaki hızlı gelişmeler ve yenilikler şimdiden "Geleceğin Dünyasını" oluşturmaya başladı.

Aşağıdakilerden hangisi "Geleceğin Dünyasını" oluşturan bilimsel ve teknolojik gelişmelerden değildir?

- A) İnsansı robotlar
- B) Yapay zeka
- C) Sürücüsüz otomobiller
- D) Benzinli arabalar

55. Sosyal bilimlerde yapılan çalışmalar ve elde edilen bulgular toplum hayatının birçok yönüne etki eder.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi toplum üzerinde etkiye sahip sosyal bilimlerden biri değildir?

- A) Sosyoloji
- B) Felsefe
- C) Ekonomi
- D) Biyoloji

56.

Şemada boş bırakılan yerler tamamlandığında aşağıdakilerden hangisi dışarıda kalır?

- A) Antropoloji
- B) Biyoloji
- C) Filoloji
- D) Epigrafya

57. Aşağıda verilen sosyal bilimlere ait tanımlardan hangisi parantez içindeki bilim dalı ile yanlış eşleştirilmiştir?

- A) Geçmişteki olayları sebep-sonuç ilişkisi içinde, yer ve zaman göstererek, belgelere dayalı olarak inceleyen bilim dalıdır. (TARİH)
- B) İnsanın içinde yaşadığı çevrenin özelliklerini, çevrenin insan hayatına etkisini inceleyen bilim dalıdır. (COĞRAFYA)
- C) Varlığın ve bilginin kaynağını inceleyerek yaşamın kaynağını sorgulayan bilim dalıdır. (SOSYOLOJİ)
- D) Dillerin gelişimini ve tarihini inceleyen bilim dalıdır. (FİLOLOJİ)

58. Hayatımızı kolaylaştırmak amacıyla geçmişten günümüze birçok teknolojik alet yapılmıştır.

Bu teknolojik aletlerin kullanılması aşağıdakilerden hangisini kolaylaştırır?

- A) İşlerimizi kısa zamanda yapabilmeyi
- B) Toplumda adaleti sağlamayı
- C) Gelecek hakkında bilgi edinmeyi
- D) Ekonomik harcamayı arttırmayı

59. Toplumu düzenleyen ve devlet yaptırımıyla güçlendirilmiş bulunan kuralların, yasaların bütününe inceleyen bilim dalı hukuktur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi hukuk biliminin amaçları arasındadır?

- A) Geçmiş belgelerle irdelemek
- B) Toplumsal bütünlüğü sağlamak
- C) Sosyal değerleri anlaşılır kılmak
- D) İnsan ilişkilerine açıklık getirmek

60. Teknolojinin olumlu yönlerinin yanında olumsuz yönleri de bulunmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde teknolojinin olumsuz yönü vurgulanmamıştır?

- A) Gençlerin şiddet içeren oyunlar oynaması
- B) Çeşitli sağlık sorularına neden olması
- C) Yüz yüze iletişiminin giderek artması
- D) Hava, gürültü ve çevre kirliliğinin artması

61. Nanoteknoloji; maddelerin milyarda biri oranındaki küçük yapıları inceleyip değiştirerek yeni ürünler üretmeye yarayan bilim dalıdır.

Aşağıdakilerden hangisi nanoteknolojinin kullanılmasının nedenleri arasında yer almaz?

- A) Tıp ve sağlık alanında daha ileri bir teknoloji kullanmak
- B) Havacılık ve uzay çalışmaları alanında daha sağlam malzemeler kullanmak
- C) Savunma sanayisinde daha uzun ömürlü malzemeler üretmek
- D) Maliyetin artmasını ve daha az üretim yapılmasını sağlamak

62. “Akademik dürüstlük” denilen kavram emeğe saygı olarak ifade edilmektedir. Emeğe ve bilgiye saygı duymanın yolu yararlanılan kaynakları kaynakçada belirtmekten geçer.

Buna göre akademik dürüstlük doğrultusunda aşağıdakilerden hangisi kaynakçada yer almamaktadır?

- A) Basım tarihi
- B) Basım yeri
- C) Eserin adı
- D) Eserin fiyatı

63. Nanoteknoloji, ürünlerin imalatı için atomların ve moleküllerin belirli bir amacını ifade eder.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi nanoteknolojinin yararlarından biridir?

- A) Ekonomik maliyet artar.
- B) Ürün kalitesi artar.
- C) Üretim süresi artar.
- D) Toplumsal talep artar.

64. -Küresel ısınma, hava kirliliği vb. küresel çevre sorunları hakkında fikir yürütebiliriz.

-Bir turiste yaşadığımız ildeki doğal güzellikler ve tarihi eserler hakkında bilgi verebiliriz.

-Yaşadığımız ilin nüfus özellikleri hakkında görüş belirleyebiliriz.

Yukarıdaki bilgiler hangi bilim dalının genel özelliklerinden bahsetmektedir?

- A) Coğrafya
- B) Tarih
- C) Arkeoloji
- D) Antropoloji

65.

Jale İNAN
Afet İNAN
Halil İNALCIK

Yukarıda verilen isimlerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fen bilimleri alanında çalışmışlardır.
- B) Sosyal bilimlerin gelişmesine katkıda bulunmuşlardır.
- C) Teknolojik icatlar yapmışlardır.
- D) Nobel kimya ödülünü almışlardır.

66. M. Kemal ATATÜRK yeni Türk devleti kurulduktan sonra ülkemizde sosyal bilimlerin gelişmesi için birçok yenilik yapmıştır.

Buna göre;

- I. Türk Tarih Kurumu'nun açılması,
- II. Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi'nin açılması,
- III. İş Bankası'nın kurulması

durumlarından hangilerinin sosyal bilimleri geliştirmeye yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III D) II ve III

67.

Pusulânın kullanılması	→	Coğrafi keşifleri başlatmıştır.
Kağıt ve matbaanın kullanılması	→	Rönesans ve Reform'un gelişmesini sağlamıştır.
.....	→	Sanayi inkılabının başlamasını sağlamıştır.

Yukarıda verilen icatlar ve önemli sonuçlarına bakıldığında boş bırakılan yere hangisi gelmelidir?

- A) Sermayenin gelişmesi
B) Hammaddenin artması
C) Bilgi ve teknolojinin gelişmesi
D) Kültürel ortamın değişmesi

68. Ali, temmuz ayında arkadaşlarıyla beraber Rusya'ya bir gezi düzenlemeyi amaçlamış ve hazırlıklarını yaparken yaz mevsiminde olduğu için bavulunu yaz mevsiminde giyilen giysilerle doldurmuştur. Ali Rusya'da dolaşırken yaz mevsimi olmasına rağmen havanın soğuk olduğunu hissetmiş ve üşümüştür.

Ali'nin yaşadığı bu durum aşağıdaki bilim dallarından hangisi hakkında bilgi sahibi olmanın gerekliliğini ortaya koymaktadır?

- A) Arkeoloji
B) Felsefe
C) Coğrafya
D) Tarih

69. Lise son sınıf öğrencisi olan Hüseyin aynı zamanda amcasının kırtasiyesinde çalışmaktadır. Amcası kırtasiyede korsan kitap satmaktadır. Hüseyin de kırtasiyeden getirdiği korsan kitapları okul arkadaşlarına uygun bir fiyattan satmaktadır. Bunu gören sınıf arkadaşı Hakan hemen zabıtalara haber vermiştir. Zabıtalalar Hüseyin'in sattığı kitapları toplamış bir daha yapmaması konusunda onu uyarmışlardır.

Zabıtalaların Hüseyin'i uyarmasının nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Bir eseri izinsiz çoğaltmak suçtur.
- B) Kitabın yazarı maddi-manevi zarara uğramaktadır.
- C) Öğretmenlerinden izin almadan satışı yapmıştır.
- D) Vergi vermediği için devleti zarara uğratmıştır.

70. Nanoteknoloji ile gelecekte insan vücudundaki hastalıkların çok önceden saptanarak aktif tedavi imkanı sağlanacaktır.

Yukarıda verilen bilgilerden hareketle nanoteknoloji ile ilgili hangisi söylenemez?

- A) Gelişmiş ülkelerde nanoteknolojinin kullanılamayacağı.
- B) Hastalıkların tedavi sürecinin kısılacağı.
- C) İnsan vücudunda meydana gelen hastalıkların iyileşmesini sağlayacağı.
- D) Tıp alanında önemli gelişmelere olanak sağlayacağı.

71. Korsan(fikir hırsızlığı) dar anlamda; sahibinden izin alınmaksızın orijinal bir fikir ve sanat eserinden doğrudan ve dolaylı bir şekilde çoğaltma yapılarak elde edilen ürünleri ifade eder. Bunun için korsan ile mücadelede bize düşen görevler vardır.

Korsanla mücadelede bize düşen görevler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Barkodsuz ve bandrolsüz ürünleri satın almamalıyız.
- B) Bu ürünleri kullananları uyarmalı ve zararlarından bahsetmeliyiz.
- C) Korsan ürün satanlarla gerekirse kavga etmeliyiz.
- D) Korsan kitap, CD, vb. satışlarını gerekli kurumlara ihbar etmeliyiz.

72. Nanoölçekteki aygıtlar sayesinde hastalıkların teşhisi ve tedavisinde yeni yöntemler geliştirilecek bu sayede hasar görmüş sinir hücreleri onarılarak hastalıklı yapılar yok edilecektir.

Yukarıdaki parçada nanoteknolojinin hangi alandaki etkisinden söz edilmiştir?

- A) Eğitim
- B) Sağlık
- C) Ekonomi
- D) Ulaşım

73. Bilim insanları yaptıkları araştırmalarda, dünyada nüfusun giderek arttığını, gelecek 30-40 yıl içinde temel besin maddelerinde sıkıntılar yaşanacağını öngörmüştür. Kaynak tüketiminin bilinçsizce artmasına ve temiz su kaynaklarının azalmasına dikkat çekmişlerdir.

Buna göre metinde verilen probleme çözüm olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Daha fazla araziye tarıma açmak
- B) Tarım ürünlerinin genetiğini değiştirmek
- C) Gereksiz tüketimi önleyici projeler geliştirmek
- D) Yenilenemeyen kaynakların tüketimini teşvik etmek

19. B
20. C
21. D
22. B
23. B
24. B
25. D
26. D
27. C
28. D
29. B
30. C
31. C
32. A
33. C
34. B
35. C
36. C
37. A
38. B

39. A
40. B
41. B
42. D
43. D
44. C
45. B
46. D
47. D
48. B
49. A
50. C
51. B
52. C
53. D
54. D
55. D
56. B
57. C
58. A

59. B
60. C
61. D
62. D
63. B
64. A
65. B
66. B
67. C
68. C
69. C
70. A
71. C
72. B
73. C

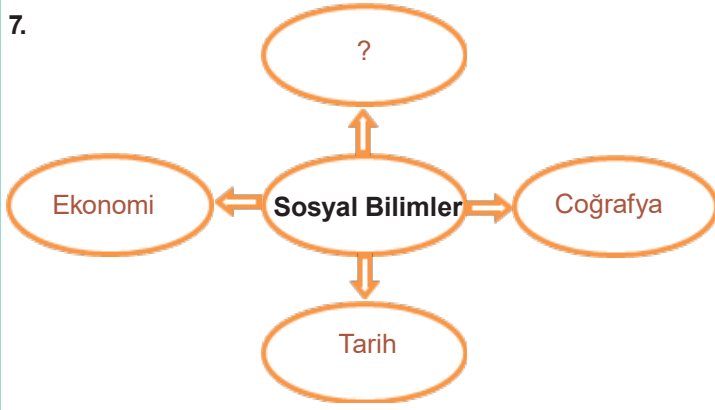
6.SINIF 4. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık AYDIN Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

7.

Verilen şemada “?” işaretli yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) Fizik B) Biyoloji
C) Kimya D) Sosyoloji

8. • Wright kardeşler tarafından motorlu uçak icat edildi.

• Röntgen yada x ışınları, Wilhelm Conrad Röntgen ve beraberindeki bir grup bilim insanı tarafından keşfedildi.

• John Logie Baird tarafından televizyon icat edildi.

Bu gelişmeler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi bilim ve teknolojinin getirdiği yeniliklerin, insan hayatına katkıları arasında gösterilemez?

- A) Dünyadaki ulaşımı kolaylaştırarak uzakları yakınlaştırmıştır.
B) İnsanların hastalıklarının teşhisini kolaylaştırmıştır.
C) Dünyadaki üretim hizmetlerinin verimliliğini artırmıştır.
D) İnsanlar arasındaki iletişimi ve etkileşimi artırmıştır.

9.

E	L	S	A	O	J	A	A	D	A
L	M	O	M	A	T	İ	K	L	R
E	S	S	E	N	A	V	İ	G	K
J	O	Y	T	A	S	M	Ğ	O	E
Ğ	U	O	K	S	L	H	A	K	O
Ö	B	L	U	S	I	A	K	I	L
A	C	O	Ğ	R	A	F	Y	A	O
Ö	S	J	B	V	T	A	N	L	J
L	A	İ	U	R	A	S	D	D	İ

Verilen bulmacada sosyal bilimlerin çeşitli alanlarına ait tanımlardan hangisinin karşılığı bulunmamaktadır?

- A) İnsanlar ve yeryüzü arasındaki ilişkileri inceleyen bilim dalıdır.
B) İnsanlığın geçmişini aydınlatmak amacıyla kazılar yapan bilim dalıdır.
C) İnsanların yaşadıkları toplumla olan etkileşimini inceleyen bilim dalıdır.
D) İnsanlık tarihi boyunca basılmış olan paralardan bilgiler elde eden bilim dalıdır.

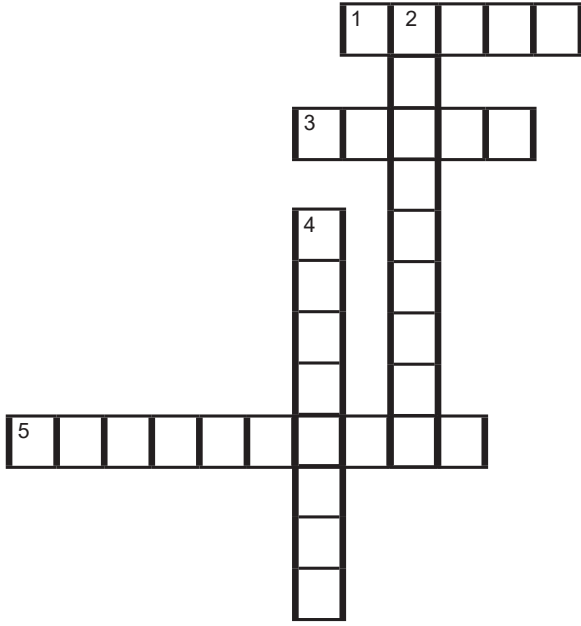
10.

Genel izleyici kitlesi	7 yaş üzeri izleyiciler içindir	Şiddet/korku unsurları içerir	Olumsuz örnek oluşturabilecek davranışlar içerir

RTÜK tarafından televizyon yayınlarında kullanılan akıllı işaretlerin oluşturulmasında, aşağıdaki bilimlerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Psikoloji B) Coğrafya
C) Felsefe D) Ekonomi

11.

SOLDAN SAĞA

1. Geçmişte yaşanmış olayları yer, zaman ve neden sonuç ilişkisi içerisinde inceleyen bilim dalıdır.
3. Toplumı düzenleyen ve devletin yaptırım gücünü belirleyen yasaları inceleyen bilimdir.
5. Paralar ile madalyonların üstündeki yazı ve resimleri bilimsel açıdan değerlendiren bilimdir.

YUKARIDAN AŞAĞI

2. Çeşitli kazılar yaparak yer altında kalmış eski dönemlere ait kalıntıları inceleyen bilim dalıdır.
4. Çevremizi ve dünyayı inceler.

Verilen bulmacada aşağıdaki sosyal bilim dallarından hangisi yer almamaktadır?

A) Tarih	B) Arkeoloji
C) Sosyoloji	D) Nüvizmatik

12.

- Kazılar sonucunda ortaya çıkarılan insan iskeletlerini inceleyerek insan ırklarını sınıflandıran bir bilim dalıdır.
- Canlıların davranışlarını inceleyen ve bu davranışların altında yatan sebepleri ortaya koyan bilim dalıdır.
- İnsan toplumlarının, insan kültürlerinin ve insan ilişkilerinin sistematik bir biçimde incelenmesidir.
- Yeryüzündeki doğal, beşeri ve ekonomik olayları insanla ilgi kurarak inceleyen bir bilimdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin tanımı verilmemiştir?

A) Coğrafya	B) Antropoloji
C) Ekonomi	D) Sosyoloji

13.

6. sınıf öğrencisi Ali, sosyal bilgiler dersinde bilimsel araştırma basamaklarını öğrendikten sonra "Termik santrallerin insanlar ve bitkiler üzerindeki etkisi" konusunda bir araştırma yapmaya karar verir. Ali araştırması için konuyla ilgili genel ağıdan, gazetelerden, dergi ve kitaplardan birçok bilgiye ulaşmıştır. Bulduğu bilgileri konusuna göre sınıflama yaparak araştırmasını anlaşılır haline getirmiştir. Araştırmasını hazırlarken özellikle bilgiye ulaştığı ağların adreslerini, gazetelerin ad ve tarihleri, kitapların adlarını yazarak basımevlerini ve basım yıllarını belirterek çalışmasını tamamlamıştır.

Buna göre Ali bilimsel araştırma sürecinde;

- I. Araştırma yapacağı konuyu belirleme,
- II. Bilimsel etiğe uygun kaynakça yazma,
- III. Sorunun çözümüne yönelik hipotezler oluşturma,
- IV. Bilgileri konularına göre sınıflama,

basamaklarından hangisini uygulamamıştır?

A) I	B) II
C) III	D) IV

14.

TUĞÇE

I.	İnsanların ihtiyaçlarını karşılamak için gerçekleştirdikleri üretim, dağıtım ve tüketim ağını inceleyen bilim dalıdır.
II.	Toplumun genel yararını sağlamak için konulmuş kanunların uygulanması bu bilim dalının kapsamına girer.

TUĞRA

I.	Geçmişte meydana gelen olayların zamanını tespit ederek sıralayan bilim dalıdır.
II.	İnsan davranışlarını inceleyerek açıklamaya çalışmak, bu bilim dalının kapsamına girer.

Tuğçe ve Tuğra'nın hakkında bilgi verdiği sosyal bilim dalları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A)

TUĞÇE	TUĞRA
Nümizmatik	Psikoloji
Ekonomi	Arkeoloji

B)

TUĞÇE	TUĞRA
Ekonomi	Kronoloji
Hukuk	Psikoloji

C)

TUĞÇE	TUĞRA
Hukuk	Nümizmatik
Ekonomi	Arkeoloji

D)

TUĞÇE	TUĞRA
Psikoloji	Kronoloji
Arkeoloji	Hukuk

15.

AKILLI İŞARETLER VE ANLAMLARI

Genel İzleyici Kitlesi

7 Yaş ve Üzeri İçin

13 Yaş ve Üzeri İçin

18 Yaş ve Üzeri İçin

Şiddet ve Korku

Cinsellik

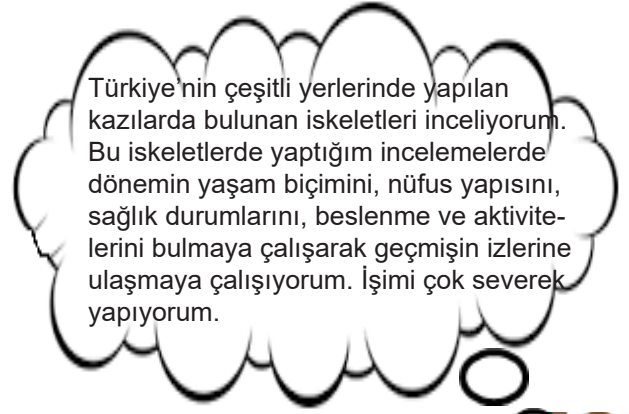
Olumsuz Örnek
Oluşturabilecek Davranışlar

Akıllı İşaretler, konuyla ilgili bağımsız uzmanlar tarafından geliştirilmiş karma bir sistemdir. RTÜK tarafından uygulamaya konulan işaretlerin biri veya birkaçı televizyon programları başlarken program içeriğine göre ekrana gelmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu işaretlerin amaçlarından biri olamaz?

- A) İzleyiciyi ve çocukları olabilecek olumsuzluklardan uzak tutmak.
- B) Programın içeriği hakkında seyircileri bilgilendirmek.
- C) Programın hangi yaş grubuna hitap ettiği hakkında bilgi vermek.
- D) Anne ve babaları televizyonun zararlı etkilerinden korumak.

17.

Buna göre, Ayşe Hanım'ın uğraştığı bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Psikoloji
- B) Tarih
- C) Arkeoloji
- D) Antropoloji

16. Rize'den Aydın'a akraba ziyaretine gelen Ali ve ailesi, Aydın'ı çok sevmişler ve göç etmeye karar vermişlerdir. Aydın'a göç ettikten sonra Rize'de çok sevdikleri, içmeye doyamadıkları çay bitkisini burada da yetiştirmeye karar vermişlerdir. Tüm uğraş ve çabalarına rağmen istedikleri şekilde çay bitkisini yetiştirememişlerdir.

Ali ve ailesinin çay bitkisi yetiştirme konusundaki başarısızlığını aşağıdaki sosyal bilim dallarından hangisi açıklayabilir?

- A) Coğrafya
- B) Tarih
- C) Biyoloji
- D) Antropoloji

18.

Bilim dalları, doğa bilimleri ve sosyal bilimler olarak ikiye ayrılır.

DOĞRU

YANLIŞ

Ekonomi doğa bilimlerinin bir dalıdır.

Tarih, geçmişte yaşanan olayları belgelere dayanmadan inceler.

DOĞRU

YANLIŞ

DOĞRU

YANLIŞ

Toplumu düzenleyen kurallar yapmak hukukçuların işidir.

Felsefe insana doğru düşünebilmeyi öğretir.

İnsanın doğal ortam ile etkileşimini coğrafyacılar inceler.

Arkeologlar, eski kültür-
lere ait maddi kalıntıları incelerler.

DOĞRU

YANLIŞ

DOĞRU

YANLIŞ

DOĞRU

YANLIŞ

DOĞRU

YANLIŞ

TARİH

PSİKOLOJİ

ANTROPOLOJİ

HUKUK

SOSYOLOJİ

COĞRAFYA

EKONOMİ

ARKEOLOJİ

Yukarıda verilen kavram haritasını inceleyen bir öğrencinin hangi bilim dalına ulaşması gerekir?

A) Antropoloji

B) Ekonomi

C) Hukuk

D) Tarih

19.

Ayşe, arkadaşlarının karışık olarak söylediği kelimelerde sosyal bilimler ile ilgili olmayanları bularak kendisine bir oyun grubu kurması gerekmektedir.

Ayşe'nin oyun grubu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Miray – Mustafa – Ulaş
- B) Ömer – Mustafa – Ulaş
- C) Miray – Nuran – Ömer
- D) Ulaş – Nuran – Miray

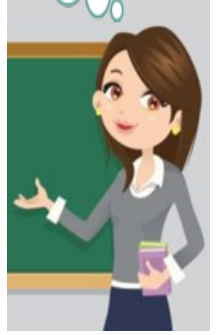
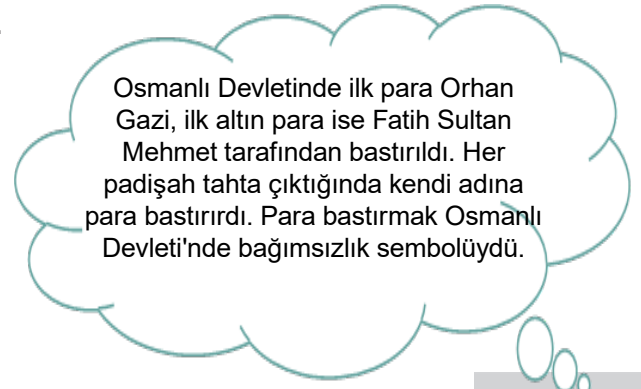
20. Aşağıdaki tabloda sosyal bilimler ve açıklamaları ile ilgili yanlışlık yapılmıştır.

	KAVRAM	AÇIKLAMA
1	Sosyoloji	Toplumu, gelenek ve görenekleri inceleyen bilim dalıdır.
2	Arkeoloji	Yeryüzünü, yer şekillerini, iklimin insanlar üzerindeki etkisini inceleyen bilim dalıdır.
3	Coğrafya	Yer altında kalan tarihi eserleri kazılar sonucu çıkaran bilim dalıdır.
4	Kronoloji	Olayları oluş sırasına göre sıralayan bilim dalıdır.

Buna göre, verilen sosyal bilimler alanlarından hangileri yer değiştirirse tablodaki bilgiler doğru olur?

- A) 1 ve 2
- B) 1 ve 3
- C) 2 ve 3
- D) 3 ve 4

21.

Seda Öğretmen Osmanlı Devleti'nde kullanılan paralar ile ilgili bilgi verirken sosyal bilimlerin hangi alanından yararlanmıştır?

- A) Nüvizmatik
- B) Psikoloji
- C) Kronoloji
- D) Ekonomi

22.

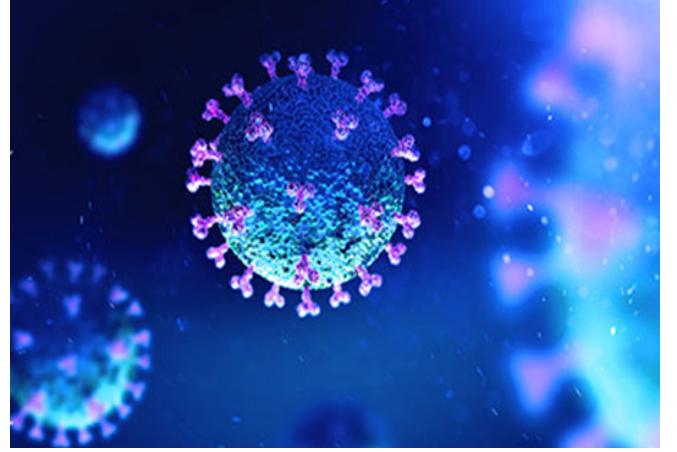

Ankara'nın ilk müzesinin öyküsü 1921 yılına uzanmaktadır. Mustafa Kemal Atatürk'ün merkezde bir Eti Müzesi kurulması fikriyle, ülkenin dört bir yanından Hitit eserleri toplanmaya başlanmıştır. Dönemin Kültür Müdürü Galip Bey, Ankara Kalesi'nin Akkale Burcu, Augustus Mabedi ile Roma Hamamı'nı müzeye dönüştürerek ilk adımı atmıştır. Akkale'nin sınırlı alanı yetmeyince, Ankara Kalesi yakınlarındaki atıl durumdaki Mahmutpaşa Bedesteni ve Kurşunlu Han'ın yenilenme çalışmasına başlanmıştır.

Bu bilgiler Mustafa Kemal Atatürk'ün aşağıdakilerden hangisine önem verdiğinin kanıtıdır?

- A) Psikoloji- Tarih
- B) Arkeoloji- Tarih
- C) Arkeoloji- Coğrafya
- D) Tarih- Psikoloji

23.

Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan ve Covid-19 adı verilen hastalığa yol açan koronavirüs, Antarktika hariç tüm kıtalara yayıldı. Türkiye'de ise ilk koronavirüs vakası 11 Mart'ta tespit edildi. Ülkemizde de bu virüsten korunabilmek için bazı tedbirler alındı. Alınan tedbirlerden birisi de koronavirüsün kalabalık ortamlarda çok daha hızlı yayılması nedeniyle şirketlerin çalışma sistemlerini değiştirmesi oldu. Birçok firma, çalışanlarını virüsten korumak için evden çalışma yöntemine geçti. Birçok işletme ise geçici de olsa kapatma yöntemini seçerek işçi çıkartmak zorunda kaldı.

Yukarıda sözü edilen tedbir sosyal bilimlerin daha çok hangi alanıyla ilgilidir?

A) Ekonomi	B) Hukuk
C) Coğrafya	D) Tarih

24. Aşağıdaki tabloda verilen bilgilerden doğru olanlar doğru kutucuğuna, yanlış olanlar ise yanlış kutucuğuna işaretlenirken hata yapılmıştır.

		Doğru	Yanlış
I	Arkeoloji, eski kültür ve uygarlıklardan kalan yapı ve kalıntıları inceleyen bilim dalıdır.	✓	
II	Ekonomi, bir insan topluluğunun ya da bir ülkenin yaşayabilmek için üretme ve bunları bölüşme biçimlerinin ve bu eylemlerden doğan ilişkilerinin tümüdür.		✓
III	Antropoloji, insan ırkını inceleyen bilim dalıdır.		✓

Buna göre, tabloda yapılan işaretlemelerden hangileri değiştirilirse hata düzeltilmiş olur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III

25. Zeynep: Eski kültür ve uygarlıklardan geriye kalan kalıntıları inceleyen bilim dalıdır.

Ayşe: Toplum içindeki bireyi, grupları, kurumları, olayları ve bunların aralarındaki ilişkileri inceleyen bilim dalıdır.

Sema: Geçmişte yaşanan olayları yer ve zaman göstererek inceleyen bilim dalıdır.

Ebru: İnsanların yaşayabilmek için üretmesi, ürettiklerini paylaşması ve bu faaliyetlerden doğan ilişkiyi inceleyen bilim dalıdır.

Öğrencilerin bilgi verdiği bilim dalları ile ilgili yapılan eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Ayşe, Psikoloji
B) Zeynep, Arkeoloji
C) Ebru, Ekonomi
D) Sema, Tarih

26. Efes Antik Kentine ziyarete giden Kerem Öğretmen ve öğrencileri ziyaret sırasında alanda kazı çalışması yapan bir grupta karşılaştı. Grup içerisindeki öğrencilerden Ayşe, çalışanların ne yaptıklarını çok merak etti.

Öğretmeni Kerem Bey'e;

-Öğretmenim ne yapıyorlar, diye sordu.

Kerem Öğretmen;

-Burası antik bir kent. Geçmişten günümüze kalan bazı eserler bu çalışmalar sayesinde gün yüzüne çıkarılıyor. Onlar da bunu yapmaya çalışıyorlar, dedi.

Ayşe'nin ziyaret esnasında gördüğü bu insanlar sosyal bilimlere yardımcı bilim dallarından hangisi ile ilgilenmektedir?

- A) Arkeoloji
B) Sosyoloji
C) Coğrafya
D) Felsefe

27. İnsanı ve toplumu konu edinip, toplumsal olayları ve insanların sosyal ve kültürel faaliyetlerini inceleyen bilimlerin ortak adına "sosyal bilimler" denir. Sosyal bilimler ayrıca insan davranışlarını çeşitli yönleriyle de ele almaktadır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisi sosyal bilimler ile bağdaşmaz?

- A) İçinde yaşadığımız toplumu yakından tanımamızı sağlar.
B) Güncel olayları tahlil edip geleceğe dair daha doğru tahminlerde bulunmamıza yardımcı olur.
C) Çevremizde yaşayan insanların davranışlarını yorumlamamızı ve kişilik özelliklerini tanımamızı sağlar.
D) İnsan ırkının tarihsel evrimini ve gen yapılarındaki gelişimi somut delillerle ortaya koyar.

TARİHÇİLERİN KUTBU: HALİL İNALCIK

Günümüz bilim dünyasında, Osmanlı tarihi alanında hem Türkiye’de ve hem de dünyada tartışmasız ilk akla gelen isim olan Prof. Dr. Halil İnalcık, 100 senelik ömrüne 25’ ten fazla kitap, 300’ü aşkın makale sığdırdı.

HALİL İNALCIK

- **1916** Prof. Dr. İnalcık, 7 Eylül’de İstanbul’da doğdu.
- **1940** Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi’nden (AÜDTCF) mezun oldu.
- **1942** "Tanzimat ve Bulgar Meselesi" adlı teziyle doktorasını aldı. AÜDTCF Yeni Çağ Kürsüsü’ne asistan olarak atandı.
- **1943** "Viyana’dan Büyük Ricat”e Osmanlı İmparatorluğu ve Kırım Hanlığı adlı teziyle doçent oldu.
- **1947** Türk Tarih Kurumu (TTK) üyeliğine seçildi.
- **1952** "Viyana Bozgun Yıllarında Osmanlı-Kırım Hanlığı İşbirliği" teziyle profesör oldu.
- **1953** Columbia Üniversitesi School of International Affairs’a ziyaretçi profesör olarak davet edildi.
- **1954**
- **1956** Rockefeller Vakfı’nın bursuyla Harvard Üniversitesi’nde "research fellow" olarak bulundu.
- **1957**
- **1960** Ders vermek üzere İsrail İbrani Üniversitesi’ne davet edildi.
- **1969** Türkolog Tibor Halasi-Kun ile birlikte Osmanlı araştırmaları için büyük önem taşıyan Archivum Ottomanicum dergisini çıkarmaya başladı.
- **1971** İngiltere Royal Historical Society tarafından "corresponding member" seçildi.
- **1972** 30 yıl çalıştığı AÜDTCF’den emekli oldu.
- Chicago Üniversitesi Tarih Bölümü’nde imtiyazlı profesör olarak çalışmaya başladı.
- **2005** İnalcık, Prof. S. Faroqi ile birlikte E. J. Brill’in (Leiden) "The Ottoman Empire and Its Heritage" serisinin editörlüğünü üstlenerek, 2005 yılına kadar bu seriden yayınlanan 38 cilt Osmanlı tarihini Batı dünyasına tanıtan belli başlı eserler arasında yer aldı.
- **2016** 25 Temmuz’da Ankara’da tedavi gördüğü hastanede hayatını kaybetti.

ALDIĞI BAZI ÖDÜLLER

1998 İstanbul Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü Ödülü
 2001 Sofya Üniversitesi Fahri Doktora Unvanı
 2002 İslam Konferansı Teşkilatı Teşekkür Plaketi
 2002 Kültür Bakanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü
 2002 Macaristan Liyakat Nişanı
 2008 TBMM Onur Ödülü
 2005 Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü
 2012 TÜRKSOY Onur Madalyası
 Prof. Dr. Halil İnalcık, bir asırlık ömrüne 25 kitap, 300’ü aşkın makale sığdırdı.

BAZI ESERLERİ

"Tanzimat ve Bulgar Meselesi",
 "Tarihli Suret-i Defter-i Sancak-ı Arvanid",
 "Fatih Devri Üzerinde Tetkikler ve Vesikalar",
 "Gazavât-ı Sultân Murâd b. Mehmed Hân İzladı ve Varna Savaşları",
 "Tursun Beg, The History of Mehmed the Conqueror, Chicago-Minnesota: American Research Institute",
 "Türkiye’nin Sosyal ve Ekonomik Tarihi"

Görselde verilen bilgilerden yola çıkarak Prof. Dr. Halil İnalcık ile ilgili,

- I. Sosyal bilim dalı olan tarih alanında çalışmalar yapmıştır.
- II. Türk Dil Kurumu (TDK) üyeliğine seçilmiştir.
- III. Yazdığı eserler ve yaptığı çalışmalarla birçok ödül almıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

29.

Aydın'ın Germencik ilçesinde Magnesia Antik Kenti'nde yapılan kazılarda 6 heykel bulundu. Heykellerin iki bin yıllık olduğu düşünülüyor. Antik kentte otuz dört yıldır devam eden kazılarda bulunan ve İstanbul, İzmir, Aydın müzelerinde sergilenen neredeyse elli kadar heykelin olduğu biliniyor. Aydın valiliği antik kent için 2,6 milyon liralık proje hazırladı. Antik kentin turistler için ziyaret edilmesi gereken bir yer olması hedefleniyor.

Verilen metne göre sosyal bilimlerin;

- I. ekonomi,
- II. tarih,
- III. kültür,

alanlarından hangilerinde hayatımızı etkilediği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

30. Bahar, annesi Hacer Hanım ile evde otururken aralarında aşağıdaki şekilde bir konuşma yaşanmıştır.

Hacer Hanım: Kızım elinden telefonunu hiç bırakmıyorsun, ben senin yaşındayken dışarıda arkadaşlarımla gezer, sohbet eder, oyunlar oynardım.

Bahar: Anne ben de arkadaşlarımla sohbet ediyorum. Onlarla sohbet etmek için artık yanlarında olmama gerek yok ki, teknoloji sayesinde aynı anda birçok arkadaşım ile görüşebiliyorum.

Buna göre Hacer Hanım teknolojinin hangi yönüne dikkat çekmiştir?

- A) Kısa zamanda bilgiye ulaşılabilmesi
- B) Yüz yüze iletişimi azaltması
- C) Birden çok kişiyle aynı anda görüşülebilmesi
- D) Hayatı kolaylaştırması

31.

TRT ÇOCUK'ta yayınlanan çizgi dizi Rafadan Tayfa'nın sinema filmi "Rafadan Tayfa Göbeklitepe" çocuklar tarafından ilgiyle izlendi. Filmde Rafadan Tayfa'nın Göbeklitepe'de yaşadığı macera anlatılıyor. Göbeklitepe, Şanlıurfa ilimizde bulunan ve on iki bin yıllık geçmişle dünyanın bilinen en eski ve en büyük tapınma merkezidir.

Bu bilgiden çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Göbeklitepe en önemli tarihi merkezimizdir.
- B) Tarih, çocuklara filmler ile öğretilmelidir.
- C) Şanlıurfa dünyadaki en eski yerleşim yeridir.
- D) Sosyal bilgi ve bulgular sanat eserlerini etkilemektedir.

32.

Sürücüsüz taşıtlarla eve kargo teslimatı yapan robotlar, giderek profesyonel bir masa tenişi oynayan robot kol, akıllı telefonumuzdan kuaför randevumuzu ayarlayabilen dijital asistanlar, profesyonel bir futbol takımına antrenörlük yapmak üzere işe alınan yazılımlar.

Bu bilgiye göre, hayatımızın her alanında yanımızda olan aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnovasyon	B) Yapay Zekâ
C) ASELSAN	D) MİLGES

33. Öyle bir teknoloji ki bu gözle göremediğimiz küçük mikro cisimleri inceleyerek bizlere kendi kendini temizleyen kumaşlar, çok daha dayanıklı ulaşım araçları ve kirlenmeyen, paslanmayan eşyalar üretilebilecek. Bu teknoloji gelecekte bizlere daha neler getirecek merakla bekliyoruz.

Bu gazete haberinin başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Gelecekte bizi neler bekliyor?
 B) Nanoteknolojili gelecek
 C) Yapay zekânın bize getirdikleri
 D) Teknolojinin zararları

34. Bir kişi makine, araç, aygıt gibi bir şey icat ettiğinde icadı üzerinde çeşitli haklara da sahip olur. Bu haklarını güvence altına almak amacıyla Türk Patent Enstitüsüne başvurarak ürünü kullanma, çoğaltma ve satma haklarını belirli bir süre için koruma altına alır. Kişilerin icatları üzerindeki bu haklarına patent hakkı denir.

Buna göre;

- I. Gül yeni yazmış olduğu kitabı için Türk Patent Enstitüsüne başvuruda bulundu.
- II. İbrahim yeni bir motosiklet kaskı tasarladı ve patentini aldı.
- III. Patlamayan balon icat eden Elif Türk Patent Enstitüsüne başvuruda bulunması gerektiğini öğrendi.
- IV. Yeni filmi tamamlayan Cem Yılmaz Türk Patent Enstitüsünden patentini aldı.

durumlarından hangileri patent hakkının kullanımına örnek verilebilir?

A) I ve II	B) I ve IV
C) II ve III	D) II, III ve IV

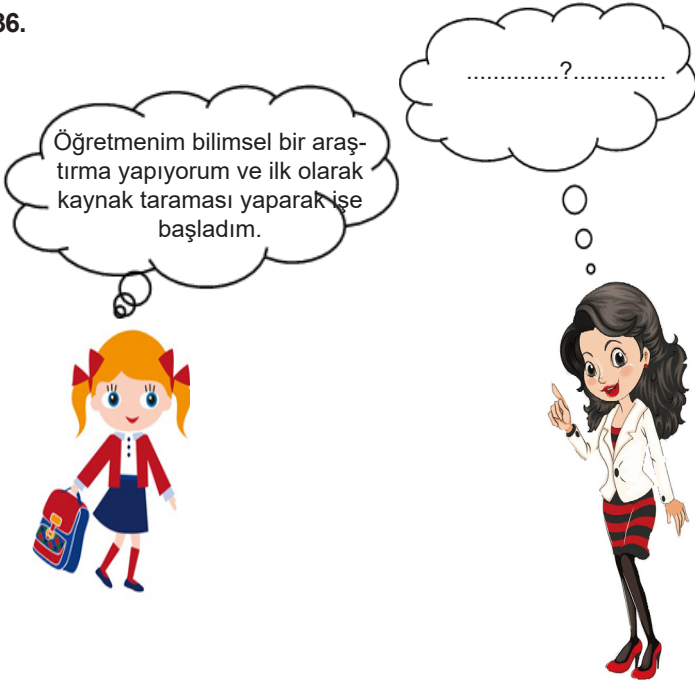
35.

Şemada soru işareti ile gösterilen yerlere aşağıdakilerden hangisi yazılırsa yanlış olur?

- A) Vergi kaçıranlara destek oluruz.
 B) Eser sahibine karşı sorumluluğumuzu yerine getirmemiş oluruz.
 C) Yazara maddi kazanç sağlamış oluruz.
 D) Devleti vergi kaybına uğratırız.

36.

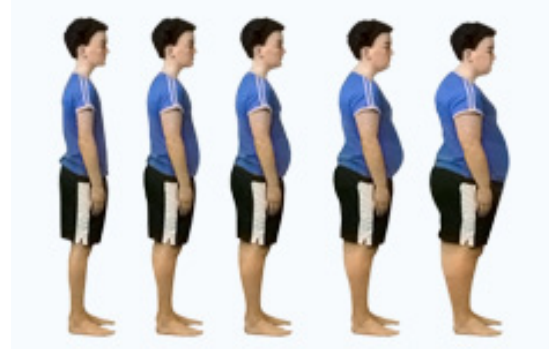
Öğretmeniyle sohbet eden öğrencinin sözlerine karşılık öğretmeni aşağıdakilerden hangisini söylemiştir?

- A) Aferin kızım artık hipotez oluşturabilirsin.
- B) Bilimsel araştırma basamaklarına uygun sıralamayı takip etmemişsin.
- C) Araştırmalarda ilk olarak kaynakçanı hazırlamalısın.
- D) Bilimsel bir araştırma olmasını istiyorsan sadece kitaplardan faydalanmalısın.

37. Bir bilim insanı yeni bir icat yaptığında bunu yasal olarak güvence altına almak için aşağıdakilerden hangisini yapmalıdır?

- A) Seri üretime geçmelidir.
- B) Herkesten gizlemelidir.
- C) Patentini almalıdır.
- D) Yurt dışında satmalıdır.

38.

Obezite, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin önemli bir sağlık sorunudur. Dünya Sağlık Örgütü tarafından obezite, sağlığı bozacak ölçüde vücutta aşırı yağ birikmesi olarak tanımlanmıştır. İnsanların günlük aldığı enerjinin harcanan enerjiden fazla olması durumunda, harcanamayan enerji vücutta yağ olarak depolanmakta ve obezite oluşumuna neden olmaktadır. Günümüzde teknolojik gelişmeler de yaşamı kolaylaştırmakla birlikte günlük hareketleri de önemli ölçüde sınırlamakta, obeziteyi arttırmaktadır.

Bu paragrafa göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsanlarda zamanla kilo artışı yaşanır.
- B) Teknolojinin olumsuz yanları da vardır.
- C) İnsanlar yaşlandıkça obezite riski artar.
- D) Obezite sadece gelişmiş ülkelerde görülür.

39. 10 yaşındaki İngiliz kız, 100 kişinin hayatını kurtardı

Tayland'da ülkeyi geçen hafta sonu vuran tsunami sırasında coğrafya bilgisi sayesinde çevresindekileri uyararak 10 yaşındaki bir İngiliz öğrenci, yaklaşık 100 kişiyi ölümden kurtardı.

İngiliz The Sun gazetesinin haberine göre, Tilly adındaki kız, geçen pazar günü meydana gelen depremin ardından, deniz altındaki depremler ve tsunami konusunda aldığı dersi hatırlayınca, Tayland kıyılarını tsunaminin vuracağını anladı.

Tilly, gazeteye yaptığı açıklamada, "Öğretmenlerimizden Andrew Kearney, bize depremleri ve tsunaminin nasıl meydana geldiğini anlatmıştı. Kumsaldaiken su garipleşti, kabarcıklar çıkmaya, sular çekilmeye başladı. Neler olduğunu, tsunaminin geldiğini anladım ve anneme haber verdim" dedi.

İngiliz öğrencinin uyarısıyla Maikhao kumsalının ve yakınlardaki otelin tahliye edildiği ve buradaki 100 kadar kişiden ölen olmadığı belirtildi. Bölge sakinleri, Tilly'ye "Kumsal meleği" adını taktı.

Yukarıda verilen gazete haberine göre,

- I. Sosyal bilimlerin hayatımızın her alanında vardır.
- II. Coğrafya sayesinde doğal afetlere karşı alınacak tedbirler konusunda fikir sahibi oluruz.
- III. Depremlerin ardından her zaman tsunami gerçekleşir.
- IV. Sosyal bilimlerden öğrendiğimiz bilgiler sadece teorik değildir, günlük yaşamımızda da önemlidir.
- V. Coğrafya en önemli sosyal bilim dalıdır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I, II ve III	B) I, II ve IV
C) II, III ve IV	D) II, III ve V

40. Teknoloji her geçen gün gelişmekte, kullandığımız ürünün üst modelleri ortaya çıkmakta, insanlar da yeni ürünleri tercih etmektedir. Bozulmuş, kullanılamayacak duruma gelmiş elektronik aletler ise "elektronik atık" ya da "teknolojik atık" olarak değerlendirilmektedir. Masaüstü ve dizüstü bilgisayarlar, tabletler, televizyonlar, cep telefonları, radyolar, kulaklıklar vb. elektronik atıklara örnek olarak verilebilir. Elektronik atıklar içlerinde bulundurdıkları ağır metallerden dolayı tehlikelidir. Kurşun, kadmiyum, bakır, krom, cıva bu aletlerin içinde bulunan ağır metaller arasında sayılabilir. Kurşun zaman içinde çocukların beyinlerinde hasar oluşturur. Bu aletlerin kırılmadan parçalanmadan, içindeki zararlı ağır metaller ortaya çıkmadan geri dönüşüme kazandırılması gerekmektedir. Türkiye'de kişi başı elektronik atık miktarı yıllık 6 kg'dır. Ülkelerin gelişmişlik düzeyi arttıkça elektronik atık miktarları da artmaktadır. Dünya genelinde yıllık 50 milyon ton elektronik atık ortaya çıkmaktadır. Dünyanın en yeni sorunu olarak karşımıza çıkan elektronik atık yönetiminin ulusal ve uluslararası çalışmalar ile yapılması gerekmektedir.

Buna göre, elektronik atık sorununun çözümü için aşağıdakilerden hangisinin yapılması doğru bir davranış olur?

- A) Teknolojinin gelişmesi engellenmelidir.
- B) İnsanlara bozulan cihazları tamir etmeleri öğretilmelidir.
- C) Teknolojik atıklar geri dönüşüme kazandırılmalıdır.
- D) Kullanmadığımız teknolojik aletler ihtiyacı olan gelişmemiş ülkelere gönderilmelidir.

41. Ayşe aşağıdaki tabloda belirtilen plan doğrultusunda çalışmasını tamamlamıştır. Öğretmeni yaptığı değerlendirme sonucunda Ayşe'nin çalışmasının hatalı olduğunu tespit etmiştir.

GÜNLER	ÇALIŞMALAR
Pazartesi	İlgi duyduğu, merak ettiği bir konuyu belirlemiştir.
Salı	Konusu ile ilgili varsayımlarını test etmiştir.
Çarşamba	Kaynaklarından bilgi toplamıştır.
Perşembe	Hipotezlerini belirlemiştir.
Cuma	Bilgilerini düzenleyerek, kaynakçasını da yazmıştır.

Buna göre, Ayşe aşağıdakilerden hangisini yaparsa hatasını düzeltmiş olur?

- A) Araştırmasını görsellerle desteklerse
- B) Salı ve perşembe günü çalışmaları yer değiştirirse
- C) Kaynak çeşitliliğini arttırırsa
- D) Öğretmeninin istediği bir konuyu araştırırsa

42. Nanoteknoloji, atom kullanılarak yeni cihazlar geliştirmeyi ve üretilmek istenen maddenin atomlarından başlayarak yapılmasını amaçlayan miniteknolojidir. Nanoteknoloji hayatımıza sağlık, boyacılık, otomotiv, kumaş, mutfak gereçleri vb. alanlarda birçok yenilik sağlar. Hayatımızı kökten değiştirmesi beklenen bu yeniliklere şunlar örnek verilebilir:

1. İnsan vücudunda dolaşarak, kanser hücrelerini yayılmadan bulup yok eden tıbbi araçlar üretilcek
2. Leke tutmayan kumaşlar üretilcek
3. Çelikten daha hafif ve daha sağlam yapılar yapılacak

Buna göre nanoteknolojinin kullanımına ilişkin örnekler ile kullanım alanları aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	1	2	3
A)	İnşaat	Sağlık	Tekstil
B)	Tekstil	Sağlık	İnşaat
C)	Sağlık	Tekstil	İnşaat
D)	Sağlık	İnşaat	Tekstil

43.

Elazığ'ın Sivrice ilçesinde 6,8 büyüklüğünde meydana gelen depremin ardından hasar tespit çalışmaları yapıldı. Hasar tespit çalışmalarında "lazer tarayıcı cihaz" kullanıldı. Cihaz çevredeki 130 ile 150 metre yarıçapında bulunan binalara saniyede 2 milyon atış yaparak binaların noktasal ve konumsal bütün verilerini tespit etti. Çalışmalar elde edilen bilgiler doğrultusunda yürütüldü.

Yukarıdaki paragrafta teknolojinin hangi yönü vurgulanmaktadır?

- A) Teknolojinin doğal afetlerin oluşumuna etkisi
- B) Teknolojinin hayatımıza etkisi
- C) Teknolojinin olumsuz yönleri
- D) Teknolojinin zamanla gelişimi

44. Teknoloji, genelde insan yeteneklerini genişletmek ve insan ihtiyaçlarını karşılamak için kullanılan bilgidir. İnternet ile birlikte günden güne gelişmektedir. Teknolojinin gelişmesi ile birlikte birçok alanda yenilikler yapılmıştır. Evlerde, iş yerlerinde, fabrikalarda, okullarda, hastanelerde kısacası aklınıza gelebilecek her yerde teknolojiyi görmek mümkündür. Teknoloji faydalı mı yoksa zararlı mı diye tartışırken, teknolojinin yol açtığı sorunlar bile, yine teknoloji ile çözülür hale geldi.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi teknolojinin yararlarından biri değildir?

- A) Günlük hayatı kolaylaştırması
- B) Sosyal soyutlanmayı artırması
- C) Üretimde verimliliği artırması
- D) Bilginin yayılmasını kolaylaştırması

45.

Günümüzde ulaşımda kullanılan sürücüsüz araçların sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu araçlar daha hızlı, konforlu, güvenli olmakla birlikte insan gücüne duyulan ihtiyacı da her geçen gün azaltmaktadır. Gelişmeler bu şekilde devam ederse gelecekte şoför, kaptan, pilot, makinist gibi meslekler yok olabilir.

Verilen paragrafa göre aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Teknoloji hayatımızı kolaylaştırmaktadır.
- B) Mesleklerin bazıları gelecekte olmayabilir.
- C) Ulaşım en önemli teknoloji alanıdır.
- D) Sürücüsüz araçlar yaygınlaşmaktadır.

46.

HABER

Aydın Polisi Efeler Mahallesi'nde korsan cd imal ettikleri belirlenen adrese baskın yaparak piyasa değeri 1 milyon TL olan korsan ürün ele geçirdi. Tutuklanan şahıslar emniyete sevk edildiler.

Bu habere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Korsan ürün üretmek ve satmak yasal değildir.
- B) Telif hakları ihlal edilmiştir.
- C) Haksız kazanç elde edilmesinin önüne geçilmiştir.
- D) Eser sahipleri emeklerinin karşılığını almıştır.

47.

Amerika Birleşik Devletleri'nde düzenlenen uluslararası Bilim ve Mühendislik Fuarına altmış sekiz ülkeden bin beş yüz yetmiş altı proje katıldı. Fuara ülkemizden katılan on yedi yaşındaki iki kız öğrencinin hazırladığı "Manyetik Rezonans Arı Kulaklığı" projesi çevre ve fizik dalında dünya dördüncüsü oldu. Öğrencilerin bulduğu kulaklığın, tedavisi olmayan kulak çınlaması hastalığına çözüm olacağı düşünülüyor.

Bu bilgiye göre yarışmayı kazanan öğrencilerin öncelikle aşağıdakilerden hangisini yapması en doğru davranış olur?

- A) Başarı belgelerini okul idaresine vermeleri
- B) Buluşları için patent başvurusu yapmaları
- C) Cihazlarını geliştirmek için daha çok çalışmaları
- D) Meslek olarak mühendisliği seçmeleri

48. Teknoloji; insanoğlunun eğitim yoluyla kazandığı bilgi ve becerilerden daha iyi, daha verimli biçimde yararlanmasına ve bu bilgi ve becerileri hayatında daha bilinçli olarak uygulayabilmesine yardımcı olmaktadır. Akıllı tahta, bilgisayar, tablet, fotokopi makinesi eğitimde kullanılan teknolojik araçlardır. Ayrıca simülasyonla (benzetim) ders konuları çok daha iyi öğretilmektedir.

Buna göre;

- I. Eğitimde verimlilik teknoloji sayesinde artmaktadır.
- II. Teknolojik araçlar eğitim ortamında zaman israfına yol açmaktadır.
- III. Gelişen teknoloji, eğitim alanında da varlığını göstermektedir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

49.

Eskiden okullarımızda tebeşir kullanılarak yazılabilen kara tahtalar vardı. Bu tahtalar kullanılırken bir şekli çizmek çok zaman alır, ortaya çıkan tebeşir tozu ise sınıfın kirlenmesine sebep olurdu. Günümüzde ise okullarımızda etkileşimli tahta kullanılıyor. Bu tahtalar öğretmenin ders işleyişini kolaylaştırıyor. İnternet bağlantısı sayesinde de öğrenciler ihtiyaç duydukları bilgilere anında ulaşabiliyor.

Verilen metinde aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Eğitim kadar sağlık alanında da çalışılmalıdır.
- B) Tebeşir tozu öğrencilerin sağlığını olumsuz etkilemiştir.
- C) Teknoloji eğitim hayatımızı kolaylaştırmaktadır.
- D) Eğitimde öğretmene duyulan ihtiyaç her geçen gün azalmaktadır.

50.

Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu (TOGG) mühendisleri tarafından geliştirilen ve tüm fikri ve sınai mülkiyet hakları %100 TOGG'a ait olan, yüksek teknolojiye sahip, elektrikli otomobilin üretim yeri "Bursa" olacak. Fabrikaya 300'ü nitelikli personel olmak üzere 4 bin 323 işçi alınacak. Fabrikada 5 ayrı modelde yılda 175 bin araba üretimi yapılacaktır.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Teknolojideki gelişmeler sanayimizi etkilemektedir.
- B) Teknoloji ülkemiz ekonomisine olumlu katkı yapmaktadır.
- C) Bursa ve çevresinde iş imkânları artmaktadır.
- D) Bursa'da elektrikli araba satışları artmaktadır.

51. İletişim teknolojisinin gelişmesiyle, bilgiye ulaşma, haberlerin hızla yayılması ve toplumsal ilişkilerde değişimler olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu olumlu değişimlerden biri değildir?

- A) Yanlış haberlerin de yayılmasına neden olması
- B) Duygu paylaşımını kolaylaştırması
- C) Bilgi aktarımı ile bilgiye ulaşmayı kolaylaştırması
- D) Sınırları kaldırarak toplumların birbirlerini tanımalarını sağlaması

52.

Yenilenebilir Enerji Bir Numara

Dünya Ekonomik Forumu geçtiğimiz günlerde bir rapor yayımladı. Bu rapora göre artık güneş ve rüzgâr enerjisi elde etmek, fosil yakıtlardan enerji elde etmek kadar ekonomik. Yenilenebilir enerjinin eskisine göre çok daha ekonomik bir enerji kaynağı hâline gelmesinde, son beş yılda bu alana yapılan yatırımların etkili olduğu düşünülüyor. Teknolojik gelişmeler sonucunda güneş panellerinin donanım ve kurulum maliyetleriyle rüzgâr türbinlerinin üretim ve kurulum maliyetleri de düştü. Bu gelişmeler yenilenebilir enerjinin önemli bir dönüm noktasına ulaştığını gösteriyor. Yenilenebilir enerji kaynaklarının ekonomik hâle gelmesi ileride küresel ısınmanın önüne geçebilmek için önemli.

Buna göre;

- I. Günümüzde yenilenebilir enerji kaynaklarının kurulum maliyetleri düşmeye başlamıştır.
- II. Teknolojik gelişmeler yenilenebilir enerji kaynaklarının kurulumunu olumsuz etkilemektedir.
- III. Yenilenebilir enerji kaynaklarının ekonomik hale gelmesi küresel ısınmanın önüne geçmede etkili olacaktır.
- IV. Yenilenebilir enerji kaynakları arasında rüzgâr enerjisi, güneş panelleri ve fosil yakıtlar bulunmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) II ve IV

53.

I	Kaynakçada yazarın doğum yerini yazması
II	Araştırması için kaynak belirlemesi
III	Çalışmasının sonuna kaynakça yazması
IV	Çeşitli kaynaklardan araştırma yapması

Beslenme dostu okul projesinde görevli olan Ayşe'den meyveler hakkında araştırma yaparak sınıfında bir pano hazırlaması istenmiştir.

Ayşe'nin araştırmasının bilimsel olabilmesi için tabloda verilenlerden hangisini yapması gerekmez?

- A) I B) II C) III D) IV

54.

“Nanoteknoloji” insanın saç kılının 80 binde biri büyüklüğünde “nano” ölçüdeki parçalarla uğraşan bilimdir. Tıpkı yap-boz oyununda parçaların birleştirilerek istenen şeklin oluşturulması gibi, nanoteknolojide de atomlar veya moleküller tek tek alınıp hassas şekilde birleştirilerek istenen ürün elde edilir.

1. Esneklik, bükülebilen ve katlanılabilir özellikleri bulunan akıllı telefonlar, günümüz dünyasına yavaş yavaş girmeye başlamıştır.
2. Nano malzemeler kullanılarak, çok çeşitli fonksiyonlara sahip kumaşlar elde edilmektedir. Üzerine bir bardak meyve suyu dökülen pantolonumuzun suyu itme özelliği, kirlenmesine engel olmaktadır.
3. Nanoteknoloji, normal yapılara göre daha hafif, daha güvenli ve daha akıllı taşıtların üretilmesinde çok fonksiyonlu materyallerin oluşumu için gelecek vadetmektedir.

Buna göre;

- Tekstil,
- Ulaşım,
- İletişim,

alanları ile nanoteknoloji kullanılan örnek durumlar eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

	1	2	3
A)	Tekstil	İletişim	Ulaşım
B)	İletişim	Ulaşım	Tekstil
C)	İletişim	Tekstil	Ulaşım
D)	Tekstil	Ulaşım	İletişim

55. I.?
II.?

Yukarıda bir araştırma ödevinin ilk ve son basamağı verilmiştir.

Buna göre soru işareti ile gösterilen yerlere aşağıdakilerden hangilerinin getirilmesi doğru olur?

	I	II
A)	Araştırma konusunun belirlenmesi	Kaynakça hazırlanması
B)	Verilerin toplanması	Rapor hazırlanması
C)	Bilgilerin not edilmesi	Verilerin toplanması
D)	Araştırma konusunun belirlenmesi	Bilgilerin not edilmesi

56.

1	, bir fikir veya sanat eserini meydana getiren kişinin, bu eserden doğan haklarıdır.
2	Bilimsel etiğe uygun davranmanın bir gereği olarak hangi bilgi hangi kaynaktan alınmışsa kısmında belirtilmelidir.
3	buluş sahibinin buluş konusu ürünü belirli bir süre üretebilme, kullanabilme veya satabilme hakkına denir.

Parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla gelmesi gerekenler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

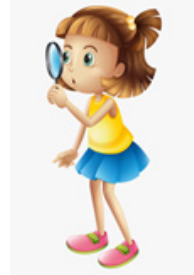
- A) Telif - Kaynakça- Patent
B) Bilimsel dürüstlük - Telif - Süreli yayın
C) Patent - Kaynakça - Bilimsel dürüstlük
D) Kaynakça - Süreli yayın – Telif

57. I. Kütüphanedeki bazı kaynaklardan Aydın SAYILI ile ilgili notlar aldım. Ansiklopedilerden ve süreli yayınlardan bilgi topladım. Aydın SAYILI'nın hayat hikayesini farklı kaynaklardan okudum.

- II. İlçemizdeki kütüphaneye giderek araştırma konumu görevliye ilettim. Konuyla ilgili kitaplar, dergiler, ansiklopediler ve güvenilir genel ağ adresleri konusunda görevliden yardım aldım.

- III. Öğretmenim merak ettiğimiz bir konuda bilimsel bir araştırma yapmamız için ödev verdiğinde, beş liralık banknot üzerinde fotoğrafı bulunan Aydın SAYILI'yı araştırma konusu olarak seçtim.

- IV. Topladığım bilgileri ve hangi kaynaklardan yararlandığımı defterime yazdım. Bilgileri kaynağında yazdığı şekilde kullanmaya dikkat ettim. Kaynakça kısmını da eklediğim çalışmamı öğretmenime teslim ettim.

Seçil'in hazırladığı araştırma ödevinde izlediği aşamaların bilimsel araştırma basamaklarına göre doğru sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II - III - IV - I
B) III - II - I - IV
C) I - II - IV - III
D) IV - III - II - I

58.

"Bir araştırma yapıyorsak bilimsel etiğe uygun davranmalıyız. Çünkü bilimsel dürüstlüğü uygun hareket edilen bir ülkede"

Hakan Bey, bir üniversitede profesör olarak görev yapmaktadır. "Anadolu'da kurulan ilk Türk beylikleri" adlı yeni kitabında, farklı kaynaklardan elde ettiği bazı alıntılara yer vermiştir. Hazırladığı kitabın sonunda yer alan kaynakça kısmında da yararlandığı kaynakları belirtmiştir. Öğrencilerine bu konuyla ilgili olarak, yukarıda verilen sözü söylemiştir.

Buna göre Hakan Bey'in sözleri aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanamaz?

- A) bilgi ve bilimsel düşünce hak ettiği değeri görür.
- B) bilimle ilgilenen insanların çalışma isteği artar.
- C) bilimsel gelişmelerin çeşitliliğinde artış gözlenir.
- D) bilimsel çalışmalarla ilgilenenlerin sayısı azalır.

59. Aşağıda telif hakkı ile ilgili temel özellikler verilmiştir.

- Telif hakkının doğması için tescile gerek yoktur. Fikir ve sanat eserleri üzerindeki haklar eserin üretilmesiyle birlikte doğar.
- Telif hakları soyut niteliğe sahiptir. Telif hakları ile koruma altına alınan, insan düşüncesinin yarattığı maddi olmayan mallardır.
- Telif haklarında ülkesellik ilkesi geçerlidir. Koruma hangi ülkede talep ediliyorsa koruma şartları o ülke mevzuatına göre belirlenir.
- Fikri mülkiyet hakları belli bir süre boyunca korunurlar.(Fikir ve sanat eserlerinde 70 yıl vs.) Fikir ürünleri somutlaştıkları eşyadan ayrı ve bağımsız bir hukuki statüye sahiptir.

Buna göre;

- I. Telif hakkı elde edilebilmesi için gerekli kurumlara başvurmak gerekmektedir.
- II. Telif hakkı insan düşüncesinin ortaya koyduğu fikirleri koruma altına alır.
- III. Telif hakları koruma şartları ülkeden ülkeye değişebilir.
- IV. Telif hakları sınırsız süre ile korunur.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve IV
- B) II ve IV
- C) I, II ve IV
- D) II, III ve IV

60.

Dünyanın Beklediği Gözlemevi Erzurum'da

Bilim insanlarının merakla beklediği Doğu Anadolu Gözlemevi Erzurum'da inşa ediliyor. Doğu Anadolu Gözlemevi proje koordinatörü, dünyada tek olma özelliğine sahip gözlemevi için şunları söyledi:

“Büyük teleskopların tamamına baktığımızda Hava ve Şili’de var. Orada gündüz olduğunda, burası gece olduğu için oradaki projelerin devamı için şu anda burası cazip bir yer hâline geldi. Bütün dünyanın, astronomi ve bilim camiasının gözü bu teleskopta. Nedeni ise gece gündüz farkını ortadan kaldıracak bir konumda bulunmamız. Erzurum'da kar yağışının fazla ancak nemin az olması, havanın soğuk olması, astronomik açıdan en önemli kriterlerden. Biz kızıl ötesi gözlem yapacağımız için soğuk hava ideal bir durum. Kar yağışı da atmosferi temizlediği için önemli.”

Gazete haberinden çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkiye’de teknolojinin en gelişmiş olduğu il Erzurum’dur.
- B) Dünyadaki tek gözlemevi Erzurum’da bulunmaktadır.
- C) İklim ve konum gibi coğrafi özellikler birçok şeyi etkilediği gibi teknolojik yatırımları da etkiler.
- D) Kurulacak gözlemevi sayesinde gece gündüz farkı ortadan kaldırılacaktır.

61. Bir düşünce veya sanat eserini oluşturan kişinin bu eser üzerindeki haklarının tümüne telif hakkı denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi telif hakları ile amaçlanan hedeflerden biri olamaz?

- A) Yaratıcı düşünceleri korumak
- B) Ürünün parasal değerini azaltmak
- C) Sanatçıları yeni ve özgün eserler yapmaya teşvik etmek
- D) Eser sahibinin emeğini korumak

62.

Aşağıdaki tabloda uluslararası patent başvurusu yapan ülkeler sıralaması verilmiştir.

SIRA	ÜLKE	Patent Başvuru-su (2017)	Verilen Patent (2017)	Yaşayan Patent (2017)
1	ÇİN	1,381,594	420,144	2,085,367
2	ABD	606,956	318,828	2,984,825
3	JAPONYA	318,479	199,577	2,013,685
4	KORE	204,775	120,662	970,889
5	ALMANYA	67,712	15,653	657,749
6	HİNDİSTAN	46,582	12,387	60,777
7	RUSYA	36,883	34,254	244,217
8	KANADA	35,022	24,099	180,727
9	AVUSTRALYA	28,906	22,742	144,555
10	BREZİLYA	25,658	5,450	25,664
11	B. KRALLIK	22,072	6,311	1,243,678
12	MEKSİKA	17,184	8,510	112,617
13	İRAN	16,259	4,151	42,447
14	FRANSA	16,247	11,865	563,695
15	HONG KONG	13,299	6,671	45,059
16	SINGAPUR	10,930	6,217	49,514
17	İTALYA	9,674	4,855	297,672
18	ENDONEZYA	9,303	2,309	–
19	TÜRKİYE	8,555	1,900	68,886
20	POLONYA	4,041	2,904	75,982

Bu tabloya göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Tüm patent başvuruları olumlu bir şekilde sonuçlanmayabilir.
- B) Polonya Türkiye’ye göre daha az patent başvurusunda bulunmasına rağmen daha çok patent almıştır.
- C) En fazla patent başvurusu yapan ülke Çin’dir.
- D) Yaşayan patentlerin çoğu Avrupa devletleri tarafından alınmıştır.

63. TÜBİTAK ülkemizde bilimin gelişmesi için faaliyet gösterir. Ülkemizin çeşitli yerlerinde bilim merkezlerinin açılmasını ve bilim kültürünün ülke genelinde yayılmasını amaçlamaktadır. Bilim merkezleri her yaş grubundan insanın bilimle iç içe olmasını amaçlar. Herhangi bir maddi gelir elde etmeyi amaçlamayan bu kuruluşlar insanlarda bilim merakı oluşturmayı ve bilimin gelişmesine katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

Buna göre, bilim merkezleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Bilim merkezlerine her yaş grubundan insan gidebilir.
- B) Bilim merkezleri insanlarda bilimsel merak uyandırmayı amaçlar.
- C) Bilim merkezleri maddi gelir elde etmek amacıyla kurulmuştur.
- D) TÜBİTAK ülkemizde bilimin gelişmesini desteklemektedir.

65. Devlet bazı uygulamalarla vatandaşlarının emeğini koruma altına almak amacıyla tedbirler alır. Bu tedbirlerin aşağıda açıklamaları verilmiştir.

Telif: Herhangi bir bilgi veya düşünce ürününün kullanılması ve yayılması ile ilgili hakların, yasalarla belirli kişilere verilmesine denir.

Patent: Sahibinden izin almaksızın, orijinal bir fikir veya sanat eserini, doğrudan veya dolaylı bir şekilde çoğaltarak haksız kazanç elde etmeye denir.

Bandrol: Devletçe verginin alındığını gösteren ve satılan şeylerin üzerine konulan, yapıştırılan etikete denir.

Barkod: Her türlü ticaret malına konulabilen, o malla ilgili stok, fiyat gibi bilgileri içeren, değişen genişlikte çubuklar biçiminde, elektronik tarayıcıyla okunabilen simgeye denir.

Buna göre hangisinin açıklaması yanlış verilmiştir?

A) Telif	B) Patent
C) Bandrol	D) Barkod

64. Hatice ve arkadaşları araştırma için kütüphaneye gitmişler, burada ulaştıkları bilgileri not almışlar, yaptıkları alıntılar tırnak (" ") içinde kullanmışlar ve notların altına da konunun adı, yazarın adı, kitabın adı, cilt ve sayfa numaraları ve basım yılını yazmışlardır.

Buna göre Hatice ve arkadaşları aşağıdakilerden hangisine dikkat etmişlerdir?

- A) İnsan Hakları Beyannamesine
- B) Basın Özgürlüğüne
- C) Düşünce Özgürlüğüne
- D) Telif Hakkına

66. Teknoloji günümüzde hayatımızın vazgeçilmez bir noktasına yerleşmiştir. Isı koruması sağlayan ayakkabılar, leke tutmayan, kurşun geçirmeyen kumaşlar, hücre tamiri vs. artık hayal değil.

Bu bilgiler aşağıdaki hangi teknoloji alanı ile ilgilidir?

- A) Gen teknolojisi
- B) Nanoteknoloji
- C) Biyoteknoloji
- D) Makine teknolojisi

67. Aşağıdaki tabloda ülkemizdeki patent başvurularının alanlara göre toplam başvuru sayıları verilmiştir.

En Çok Patent Başvurusunda Bulunulan Alanlar		
1	Dijital Haberleşme	20271
2	Bilgisayar Teknolojileri	19152
3	Elektrikli Aletler	16577
4	Medikal Teknolojiler	15826
5	Ulaştırma	10867

Tablodaki verilere göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Ulaştırma alanında yapılan patent başvurusu, diğer alanlardaki başvuru sayılarının hepsinden azdır.
- B) Dijital haberleşme alanındaki başvurular ulaştırma alanının iki katından fazladır.
- C) Medikal teknolojiler alanındaki başvurular elektrikli aletler başvurusunun gerisinde kalmıştır.
- D) Dijital haberleşme alanındaki başvurular diğer alanları geride bırakmıştır.

68.

İnsansı robot ASİMO Honda Motor tarafından ilk defa 1986 yılında üretilmiş olup; ileri ve geri hareket etme, adım atma ve yan yürüme, merdiven çıkma ve inme gibi birçok hareketi yapabilmektedir.

Buna göre;

- I. Geçmişten günümüze teknoloji sürekli gelişmektedir.
- II. Teknoloji insanların hayatını kolaylaştırmıştır.
- III. İnsanların en önemli sorunları çözüme kavuşmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I, II ve III

69. Fatih Öğretmen 6.sınıf sosyal bilgiler dersinde "Bilim, Teknoloji ve Toplum" konusunu işlemektedir. 50 yaşında olan Fatih Öğretmen geçmiş ve günümüz teknolojisi arasındaki farklara dikkat çekerek öğrencilerin gelecekte olası bilimsel ve teknolojik gelişmeler hakkında düşüncelerini almak için yaşadığı bir olayla derse başlar.

Fatih Öğretmen: Çocuklar ben sizin oturduğunuz sıralarda otururken, bir gün gelecek küçük telefonlar çıkacak, bunlarla insanlar sevdikleriyle uzaktan görüntülü konuşacak deseler bu bana hayal gibi gelirdi. Ama bakın şimdi bu mümkün. Sizce gelecekte bilimsel ve teknoloji alanında ne gibi gelişmeler olabilir?

Fatma: Öğretmenim gelecekte ev ve iş hayatımızda robotların çok yaygın olacağını düşünüyorum.

Ayşe: Belki de bir yerden bir yere ışınlanabiliriz öğretmenim.

Gül: Yapay zekâ geleceğimizin en önemli bilimsel gelişmesi olacak öğretmenim.

Fatih Öğretmen: İşte çocuklar bilim ve teknoloji her an gelişmektedir. Gelişmeye devam edecektir. Günümüzde bize gelecekle ilgili hayal gibi gelen şeyler bir bakarsınız gerçek olur. Bu yüzden bilim ve teknoloji alanında çok çaba göstermeliyiz.

Fatih öğretmen ve öğrencileri arasında geçen konuşmalara göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilim ve teknolojinin sürekli geliştiği
- B) Gelecekte yaşanmasını düşündüğümüz şeylerin sadece hayal ürünü olduğu
- C) Bugün mümkün görünmeyen birçok şeyin gelecekte mümkün olabileceği
- D) Bilim ve teknoloji alanında çaba göstermemiz gerektiği

70. Aşağıda bilimsel araştırma basamaklarının sıralaması verilmiştir.

- I. Konu belirleme
- II. Hipotez oluşturma
- III. Bilgi ve belge toplama
- IV. Hipotezleri test etme
- V. Elde edilen verileri raporlama

Ceyhun sosyal bilgiler dersinde, plastik atıkların geri dönüşümü ile ilgili araştırma yapmaya karar vermiştir.

Ceyhun bu adımdan sonra araştırmasına bilimsel araştırma basamaklarından hangisi ile devam etmelidir?

- A) Bilgi ve belge toplama
- B) Elde edilen verileri raporlama
- C) Hipotez (varsayım) oluşturma
- D) Hipotezleri test etme

71. Yağız çok istediği bir kitabı almak için kitapçıya giderken, yol kenarında kitap satan bir sokak satıcısında istediği kitabı görür. Fiyatı çok düşük olan kitabı, tereddüt etse de alır. Eve gidince sabırsızlıkla kitabı okumaya başlar ancak sayfalarda eksiklik olduğunu fark eder. Kitabı iade etmek için gittiğinde ise satıcıyı yerinde bulamaz.

Bu metne göre Yağız ile ilgili;

- I. Korsan ürün olarak emeğe saygı göstermemiştir.
- II. Bilinçli tüketici olarak hakkını arayabilmiştir.
- III. Ucuz ürün aldığı için mağdur olmamıştır.

yargılarından hangisine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

72. Teknoloji, hayatımızda birçok değişimi ve gelişimi beraberinde getirdi. Mutfakta kullandığımız araç gereçlerden tutun da ulaşım, iletişimde kullandığımız birçok araç gereç değişmeye, gelişmeye ve hayatımızı kolaylaştırmaya devam ediyor. Örneğin artık uzaktaki akrabalarımıza daha kısa zamanda ulaşmak, onlarla görüntülü konuşabilmek mümkün oldu. Bunun yanında teknoloji hayatımıza hiç mi olumsuz etki yapmadı? Tabi ki yaptı. İnsanlar artık konuşmak için bir araya gelmemeye başladı. Aralarındaki yüz yüze iletişimin azalmasıyla samimiyet de azaldı. Teknolojik aletlerin yaydığı radyasyon hem insan sağlığını hem de çevremizdeki canlıların sağlığını olumsuz etkiledi. İnsanoğlu teknolojiden ayrı yaşayamadığı gibi tamamen teknolojiye de bağımlı olmamalıdır. Teknolojiyi doğru ve yerli yerinde kullanmak gerekir.

Metne göre, teknoloji ile ilgili verilmek istenen mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teknolojiyi doğru kullanmak gerektiği
- B) Teknolojinin insanlar arasında samimiyeti azalttığı
- C) Teknolojinin ulaşım, iletişimde kullanıldığı
- D) Teknolojinin hayatımızı kolaylaştırdığı

73. 6. sınıf öğrencisi Kaan, küresel ısınma ve etkileri konusunda bir araştırma yapmaya karar verdi. Fosil atıkların kullanılmasının küresel ısınmaya neden olduğunu ileri sürerek küresel ısınmayla ilgili kitap, dergi ve internetten bilgiler topladı. Araştırmasının yazım işini de tamamladıktan sonra kaynakçasını ekleyerek araştırmasını tamamladı.

Buna göre Kaan araştırmasını yaparken bilimsel araştırma basamaklarından hangisini atlamıştır?

- A) Varsayım oluşturma
- B) Rapor yazma
- C) Bilgileri sınıflandırma
- D) Konu ile ilgili bilgi toplama

74. Nanoteknoloji günlük hayatta tekstil, sağlık, kimya, sanayi vb. birçok alanda kullanılmaktadır. Örnek olarak çelikten on kat daha güçlü fakat çelikten daha hafif malzemeler geliştirilerek, daha az yakıt tüketen deniz, kara ve hava taşıtlarının üretilmesi verilebilir.

Nanoteknoloji ile ilgili bu açıklamada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Bazı çevresel sorunlara neden olduğu
B) Kullanılan bazı malzemelerden çok daha güçlülerini üretebildiği
C) Çeşitli sanayi dallarında kullanıldığı
D) Kara, deniz ve hava yolları taşımacılığında kullanıldığı

75.

Ülkemizde, belirlenen pilot illerden başlamak üzere şehirlerimizin akıllı şehirlere dönüşümü planlanmaktadır. Akıllı şehir sistemiyle daha güvenli, ulaşımı daha kolay ve daha temiz bir çevreye sahip şehirler oluşturulmaktadır. Ayrıca akıllı şehirlerde yaşayanların, şehir hakkındaki bilgilere daha kolay ulaşması, enerjiden tasarruf etmesi ve doğal afetlerden daha az etkilenmesi hedeflenmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Akıllı Şehir Uygulamaları Projesi ile hedeflenenlerden biri değildir?

- A) Suç oranlarını azaltmak,
B) Çevre kirliliğini azaltmak,
C) Doğal afetlerin süresini azaltmak,
D) Aşırı enerji kullanımını azaltmak,

76. Araştırma yapmaya çok meraklı olan Aysel, sosyal bilgiler dersinde öğretmeni Mehmet Bey'in anlattığı Türkiye Selçuklu Devleti'nin ülkemize bıraktığı tarihi eserler konusundan çok etkilendi. Öğretmeni Mehmet Bey ile görüşüp bu konuyla ilgili proje ödevi almak istedi. Aldığı proje ödevinin bilimsel bir araştırma olmasını istiyordu. Bu amaçla bu tarihi eserlerin daha çok tanıtımının sağlanarak turizme kazandırılabilceği varsayımını oluşturdu.

Konuyla ilgili kitaplardan, gazetelerden, genel ağ adreslerinden gerekli dokümanları topladı. Bu dokümanları kaynakçaları ile birlikte rapor haline getirerek araştırmasını tamamladı.

Aysel araştırmasını yaparken bilimsel araştırma basamaklarından hangisine dikkat etmemiştir?

- A) Konu belirleme
B) Hipotez oluşturma (Varsayım belirleme)
C) Kaynak tarama(Bilgi toplama)
D) Hipotezleri test etme(Varsayımları test etme)

77. A. Metni yazarken alıntı yaptığımız kısımları nereden ve kimden aldığımızı gösteren kısma..... denir.
B. Bilimsel bir araştırmanın sonunda ulaşılan doğrular çerçevesinde bir yazılır.

Verilen cümlelerdeki boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

	A	B
A)	Konu belirleme	Kaynakça
B)	Rapor yazma	Veri toplama
C)	Kaynakça	Hipotez
D)	Dipnot	Rapor

78. İnsanlar geleceği teknolojiyle şekillendirmeye devam ediyorlar. Akıllı telefon, elektrikli araba, ameliyat yapan robot, leke tutmayan kumaş, uzay teknolojileri, yapay zekâ, nanoteknoloji gibi birçok araçta ve alanda çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalar insanların yaşamında kolaylık sağlayacaktır. Teknolojik gelişmeler sayesinde bizi çok farklı bir dünya beklemektedir. Bu dünyada, ülkemizle birlikte yer almalıyız. Bunun için çalışkan, araştıran, deneyen, hayal gücüyle farklı fikirler üreten bilim insanlarına ihtiyacımız var.

Verilen bu açıklamaya göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Gelecekte insan yaşamı sınırlandırılacaktır.
- B) Teknolojik gelişmeler pek çok alanda yaşanmaktadır.
- C) Teknolojik gelişmeler, günlük hayatımızı kolaylaştıracaktır.
- D) Ülkemizde bilim insanlarını desteklemeliyiz.

79. Yiğit, sosyal bilgiler dersinde öğrendiği bilimsel araştırma basamaklarını kullanarak “doğal afetler ve alınacak tedbirler” konusunda araştırma yapmaya başlar. Genel ağ, kitap, dergi, gazete ve görsel kaynaklardan faydalanarak bilgi toplar. Topladığı bilgileri rapor haline getirir ve öğretmenine teslim eder. Öğretmeni, Yiğit’e teşekkür eder ama araştırmasında eksik basamakların olduğunu söyler. Yiğit nerede eksik yaptığını düşünür. İsterseniz biz de yardımcı olalım.

Yiğit’in araştırmasında;

- I. Bilimsel etiğe uygun olarak kaynakça yazma,
- II. Konuyu belirleme,
- III. Sorunun çözümüne yönelik hipotezler (varsayım) oluşturma,
- IV. Konuyla ilgili kaynak taraması yapma,

basamaklarından hangileri eksiktir?

- A) Yalnız I
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

80. Telif hakkı, eser sahibinin her türlü fikri emeği ile meydana getirdiği ürünler üzerinde hukuken sağlanan haklardır. Bir kitabın yazarı, bir filmin yönetmeni veya bir şarkının bestecisi bu hakla eserini koruma altına alır ve ekonomik gelir sağlar. Toplumumuzun ilerlemesi için yaratıcı düşünceye sahip insanlarımızı ve eserlerini korumalıyız. Kültür ve Turizm Bakanlığı, bandrol uygulaması ile hem eser sahibinin hem de devletin gelir kaybına uğramasını engellemektedir. Eser sahibinin izni olmadan çoğaltılan ve bandrolsüz satılan kitap, CD, DVD ve bilgisayar oyunlarına korsan ürünler denilmektedir. Bandrollü eserleri almaya özen göstermeliyiz.

Verilen açıklamaya göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Korsan ürünleri ucuz olduğu için tercih edebiliriz.
- B) Telif hakkı, eser sahibini korumaktadır.
- C) Bandrollü ürünleri alarak vergi kaybını önleriz.
- D) Ülkemizin gelişmesi için eser sahiplerinin emeğini korumalıyız.

CEVAP ANAHTARI

1	1	Patent hakkı
	2	Telif hakkı
	3	TÜBİTAK
	4	Korsan ürün
	5	Türk Patent Enstitüsü
	6	Bandrol
	7	Dipnot
	8	Kaynakça
	9	AR-GE
	10	İnovasyon
	11	MİLHES
	12	Yapay Zekâ
	13	ASELSAN
2	1	Psikoloji
	2	Coğrafya
	3	Felsefe
	4	Tarih
	5	Sosyoloji
	6	Arkeoloji
	7	Hukuk
	8	Ekonomi
3	1	Karekod
	2	Barkod
	3	Telif Hakkı Sembolü
4	1	D
	2	Y (Aziz SANCAR)
	3	Y (Fen bilimleri)
	4	Y (Dipnot)
	5	D
	6	Y (Rapor yazma)
	7	D
	8	D
	9	D
	10	Y (70 yıl)
	11	D
	12	D
	13	D
	14	D
	15	D
	16	Y (Hepsi olumlu etkilemez.)
5	1	V-II-IV-III-I

6	1	Antropoloji
	2	Kronoloji
	3	Felsefe
	4	Filoloji
	5	Ekonomi
	6	Tarih
	7	Psikoloji
	8	Nümizmatik
	9	Arkeoloji
	10	Coğrafya
	11	Hukuk
	12	Sosyoloji

7	D
8	C
9	D
10	A
11	C
12	C
13	C
14	B
15	D
16	A
17	C
18	A
19	D
20	C
21	A
22	B
23	A
24	D
25	A
26	A
27	D
28	C
29	D
30	B
31	D

32	B
33	B
34	C
35	C
36	B
37	C
38	B
39	B
40	C
41	B
42	C
43	B
44	B
45	C
46	D
47	B
48	B
49	C
50	D
51	A
52	D
53	A
54	C
55	A
56	A

57	B
58	D
59	A
60	C
61	B
62	D
63	C
64	D
65	B
66	B
67	B
68	A
69	B
70	C
71	C
72	A
73	C
74	A
75	C
76	D
77	D
78	A
79	B
80	A